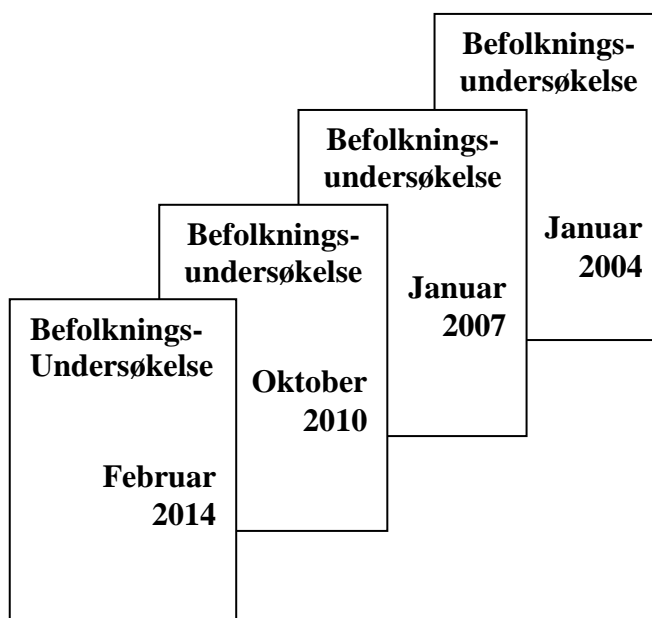

Statens strålevern

Nasjonalt strålevernbarometer

Løpende opinionsundersøkelser

Innhold

1	OM BAROMETERET	4
1.1	Mål	4
1.2	Innhold og metodisk tilnærming	4
1.3	Opplegg for rapportering	4
1.4	Formidling og kontaktpersoner	4
2	UTVALGTE HOVEDPUNKTER	5
2.1	Færre er opptatt av strålefarer i hverdagen	5
2.2	Fortsatt variabelt inntrykk av myndighetenes informasjonsinnsats	5
2.3	22 prosent har målt radon i egen bolig	5
2.4	Kommunen framheves som den er den mest aktuelle informasjonskanal	5
2.5	God kjennskap til nye krav om lave radonverdier i utleieboliger	5
2.6	Stabil kjennskap til Statens strålevern	6
2.7	Endringer i trusselbilde for alvorlige hendelser	6
2.8	Økt tillit til norske myndigheter	6
2.9	Kommunen viktigste kontaktpunkt ved alvorlig hendelse	6
2.10	Preferanse for informasjon gjennom etermediene og SMS-varsling	6
3	RESULTATER	7
3.1	Kort om undersøkelsene	7
3.2	Vurdering av strålefarer i hverdagen	8
3.3	Inntrykk av myndighetenes informasjon om strålefarer i hverdagen	9
3.4	Måling av radon i egen bolig	11
3.5	Informasjonskanaler om radon	12
3.6	Kjennskap til krav om lave radonverdier i utleieboliger	13
3.7	Kjennskap til Statens strålevern	14
3.8	Tiltro til informasjon fra Strålevernet	16

3.9	Vurdering av trusselbilde	17
3.10	Tillit til konkurrerende informasjonsgivere	20
3.11	Informasjonskanaler ved strålefare i eget område	21
3.12	Viktigste informasjonskanal for myndighetene	22

Vedlegg: Spørreskjema med hovedtall fra 2004, 2007, 2010 og 2014

1 OM BAROMETERET

1.1 Mål

Nasjonalt strålevernbarometer er et stående måleverktøy hvor formålet er å framskaffe informasjon om befolkningens vurderinger av strålevernrelevante temaer. Barometeret skal bidra til:

- Mer systematisk kunnskap om befolkningens kjennskap og holdninger til beredskapsrelevante temaer, herunder endringer over tid
- Kunnskap om Strålevernets omdømme og posisjon som samfunnsaktør og ansvarlig fagmyndighet i saker som gjelder strålevern og atomsikkerhet
- Å styrke Strålevernets informasjonspraksis gjennom interne og eksterne kanaler

1.2 Innhold og metodisk tilnærming

Innholdet består av landsomfattende befolkningsundersøkelser som gjennomføres med jevne mellomrom. Den første undersøkelsen med sikte på tidsserier ble gjennomført i januar 2004, den neste i januar 2007, den tredje i oktober 2010 og den siste i februar 2014. På enkelte temaer finnes også data fra en befolkningsundersøkelse i september 2001. I 2014 er det stilt nye spørsmål om radon.

Undersøkelsene har form av spesialmålinger der det kun stilles spørsmål om relevante temaer for Statens strålevern. Intervjuene gjennomføres på telefon i et landsrepresentativt utvalg på 1000. Målgruppen er personer over 18 år. Resultatene må tolkes innenfor feilmarginer på +/- 2-3 prosentpoeng for hovedfrekvensene. Feilmarginene for undergrupper er større.

1.3 Opplegg for rapportering

Rapportering fra barometeret er lagt opp på følgende måte:

- Etter hver måling utarbeides en rapport som trekker ut hovedfunn og peker på viktige sammenhenger i materialet. Rapporten inneholder tidsserier for variabler som er målt flere ganger.
- Fullstendig spørreskjema med hovedtall foreligger som eget dokument, jf. vedlegg
- Fra alle enkeltmålinger lages det også en tabellrapport med dokumentasjon fra gjennomføringen og statistisk tilrettelegging av datamaterialet

1.4 Formidling og kontaktpersoner

- Oppdragsgiver er ansvarlig for formidling. Alt grunnlagsmateriale og alle rapporter stilles til disposisjon for videreformidling gjennom oppdragsgivers kanaler.
- Statens strålevern har alle rettigheter til grunnlagsmateriale. Kontaktperson hos oppdragsgiver er Kommunikasjonssjef Anne Marit Skjold
- NIVI Analyse AS er ansvarlig for gjennomføring og rapportering. Ansvarlig konsulent i NIVI er Geir Vinsand.
- Respons Analyse AS er ansvarlig for datainnsamling og statistisk tilrettelegging av data. Ansvarlig konsulent i Respons Analyse er Idar Eidset.

2 UTVALGTE HOVEDPUNKTER

2.1 Færre er opptatt av strålefarer i hverdagen

Svarene for 2014 tyder på at færre er opptatt av mulige helseeffekter av aktuelle strålefarer i hverdagen. Det gjelder særlig stråling fra mobiltelefon og generell soling eller bruk av solarier, som er de formene for hverdagsstråling som flest er opptatt av. Fallende oppmerksomhet om helseeffekter registreres også for mobilmaster og basestasjoner, mens bildet for radon og røntgenundersøkelser er mer stabilt. Målingene gir grunnlag for å dele kildene til helseoppmerksomhet inn i to grupper, mobiltelefon og soling/solarium hvor det brede lag av befolkningen er opptatt av helseeffekter, og de øvrige kildene hvor mindre grupper av befolkningen er opptatt av helseeffekter.

2.2 Fortsatt variabelt inntrykk av myndighetenes informasjonsinnsats

Fortsatt registreres store forskjeller i befolkningens inntrykk av myndighetenes informasjon om strålefarer i hverdagen. En klar majoritet på nær 70 prosent har et godt inntrykk av myndighetenes informasjonsinnsats i forhold til overdrevet soling og bruk av solarier. Inntrykket av informasjonsinnsatsen er dårligere for mobiltelefon og radon og betydelig dårligere når det gjelder informasjon om stråling fra mobilmaster/basestasjoner og kraftledninger.

2.3 22 prosent har målt radon i egen bolig

I undersøkelsen for 2014 oppgir 22 prosent at de har målt radon i egen bolig, mens ytterligere 11 prosent oppgir at de har planer om å måle radon i egen bolig. Bakgrunnstallene tyder på at målestatus er best på Østlandet utenfor Oslo/Akershus og høyere blant personer med høy utdanning og høy medieinteresse for strålevernsaker. Andelen som har målt radon i egen bolig er også klart høyere blant personer som leier ut bolig.

2.4 Kommunen framheves som den er den mest aktuelle informasjonskanal

På spørsmål om hvor innbyggerne ville henvendt seg for å få informasjon om radon, er det flest som peker på kommunen. Svarmønsteret varierer imidlertid betydelig i ulike deler av landet og de fleste steder pekes det på mange aktuelle informasjonskanaler, både Statens strålevern, andre offentlige instanser, media, ulike nettsider, arbeidskolleger, venner osv.

2.5 God kjennskap til nye krav om lave radonverdier i utleieboliger

I målingen for 2014 bekrefter 43 prosent av de spurte at de kjenner til eller har hørt om nye myndighetskrav om lave radonnivåer for alle som skal leie ut boliger inkludert hybler og leiligheter. Kjennskapen ligger ned mot 35 prosent i Oslo/Akershus og Nord-Norge. Den beste kjennskapen registreres for personer som leier ut bolig eller som har gjennomført måling av radon i egen bolig. I sistnevnte undergrupper oppgir rundt 60 prosent at de har kjennskap til de nye myndighetskravene.

2.6 Stabil kjennskap til Statens strålevern

Kjennskapen til Statens strålevern som øverste fagmyndighet i strålevernaker og atomsikkerhet er stabil og ligger fortsatt på rundt 30 prosent i allmennbefolkningen. Sett i lys av kjennskapsmålinger på andre områder, betraktes dette som høyt for en offentlig faginstans. Personer med høy medieinteresse for strålevernaker og høyt utdanningsnivå har best kjennskap til Statens strålevern. I disse gruppene har over 40 prosent kjennskap til Strålevernet. Målingen for 2014 tyder på at Strålevernet i liten grad forveksles med andre offentlige myndighetsorganer.

2.7 Endringer i trusselbilde for alvorlige hendelser

Tallene for 2014 bekrefter tidligere hovedbilde der en kjernekraftulykke i Norges nærområder vurderes som den mest sannsynlige hendelsen, mens en ulykke ved en av Norges to forskningsreaktorer vurderes som den minst sannsynlige hendelsen. Over tid har andelen som vurderer en kjernekraftulykke i Norges nærområder gått markert ned. Det samme gjelder ulykke med atomubåt. Trusselvurderingene er høyere i Nord-Norge enn i andre landsdeler når det gjelder kjernekraftulykke og ulykke med atomubåt. Når det gjelder terrorisme eller sabotasje i Norge, er det litt overraskende ikke befolkningen i Oslo/Akershus som anser dette som den mest sannsynlige hendelsen, men befolkningen i omkringliggende fylker på Østlandet og på Sørlandet.

2.8 Økt tillit til norske myndigheter

På spørsmål om hvem innbyggerne ville stole mest på hvis det kom motstridende og ulik informasjon om en atomulykke, svarer et klart flertall på nær 70 prosent at de ville stole mest på norske myndigheter og forskningsmiljøer. Over tid observeres økende tillit til norske myndigheter, mens tilliten til miljøvernorganisasjonene har ligget på samme lave nivå i de to siste målingene. Den høyeste andelen som ville stole mest på miljøvernorganisasjoner finnes blant innbyggerne i Oslo/Akershus (25 prosent).

2.9 Kommunen viktigste kontaktpunkt ved alvorlig hendelse

På spørsmål om hvem innbyggerne ville henvendt seg for å få informasjon dersom det skjedde en alvorlig ulykke med strålefare i eget område, svarer en fjerdedel at de ville henvendt seg til kommunen. Over tid er det flere som oppgir at de ville henvendt seg til kommunen, mens stadig færre anser politiet og Sivilforsvaret som naturlige informasjonsgivere. Vi ser samtidig at det det pekes på mange mulige informasjonsgivere og det er verdt å merke seg at andelen usikre har vokst til en fjerdedel av befolkningen.

2.10 Preferanse for informasjon gjennom etermediene og SMS-varslings

TV og radio og varslings via SMS eller telefon oppgis som de viktigste kanalene for informasjonsspredning fra myndighetene ved en alvorlig hendelse. I 2014 oppgir vel en tredjedel av de spurte at de ville ønsket å få informasjon via SMS eller telefon. Andelen som ønsker aktiv varslings via SMS og telefon ligger høyt i alle undergrupper.

3 RESULTATER

3.1 Kort om undersøkelsene

I tidligere undersøkelser er det stilt spørsmål innenfor følgende faste temaer:

- Vurdering av trusselbilde i form av sannsynlighet for ulike typer ulykker og hendelser
- Mest sannsynlige hendelse
- Personlig krisebevissthet
- Tillit til myndighetenes krisehåndtering
- Tillit til konkurrerende informasjonsgivere
- Aktørvalg ved informasjonssøk
- Beste informasjonskanal for myndighetene
- Kjennskap til Statens strålevern
- Vurdering av strålefarer i hverdagen i form av bevissthet om helseeffekter
- Inntrykk av myndighetenes informasjon om strålefarer i hverdagen

I 2014 er flere av de faste temaene utelatt til fordel for flere spørsmål om radon. Det er spurt om måling av radon i egen bolig, kjennskap til krav om lave radonverdier i utleieboliger og aktuelle kanaler for informasjon om radon. I bakgrunnsvariablene er det med tanke på å kunne skille mellom ulike brukergrupper spurt om eierskap til egen bolig og utleie av bolig. I undersøkelsen for 2014 er det også gjort visse endringer i de generelle bakgrunnsvariablene. Spørsmål om bruk av ulike nyhetskanaler er revidert og det er stilt et eget spørsmål om bruk av sosiale medier som Facebook og Twitter.

I 2010 ble spørsmålene om personlig krisebevissthet og tillitt til myndighetenes krisehåndtering utelatt til fordel for nye spørsmål om tillit til informasjon fra Strålevernet, bruk av Strålevernets nettside og oppmerksomhet om stråling fra mobilmaster og basestasjoner. Det ble også gjort justeringer i spørsmålene om tillit til konkurrerende informasjonsgivere (generell angivelse av miljøvernorganisasjoner) og bruk av aktuelle informasjonskanaler (enklere opplisting av kanaler).

Resultatene for alle fire undersøkelsene gjennomgås i dette kapitlet. Det er også tatt med tall fra målingen i 2001 i tilfeller hvor det ble stilt samme spørsmål.

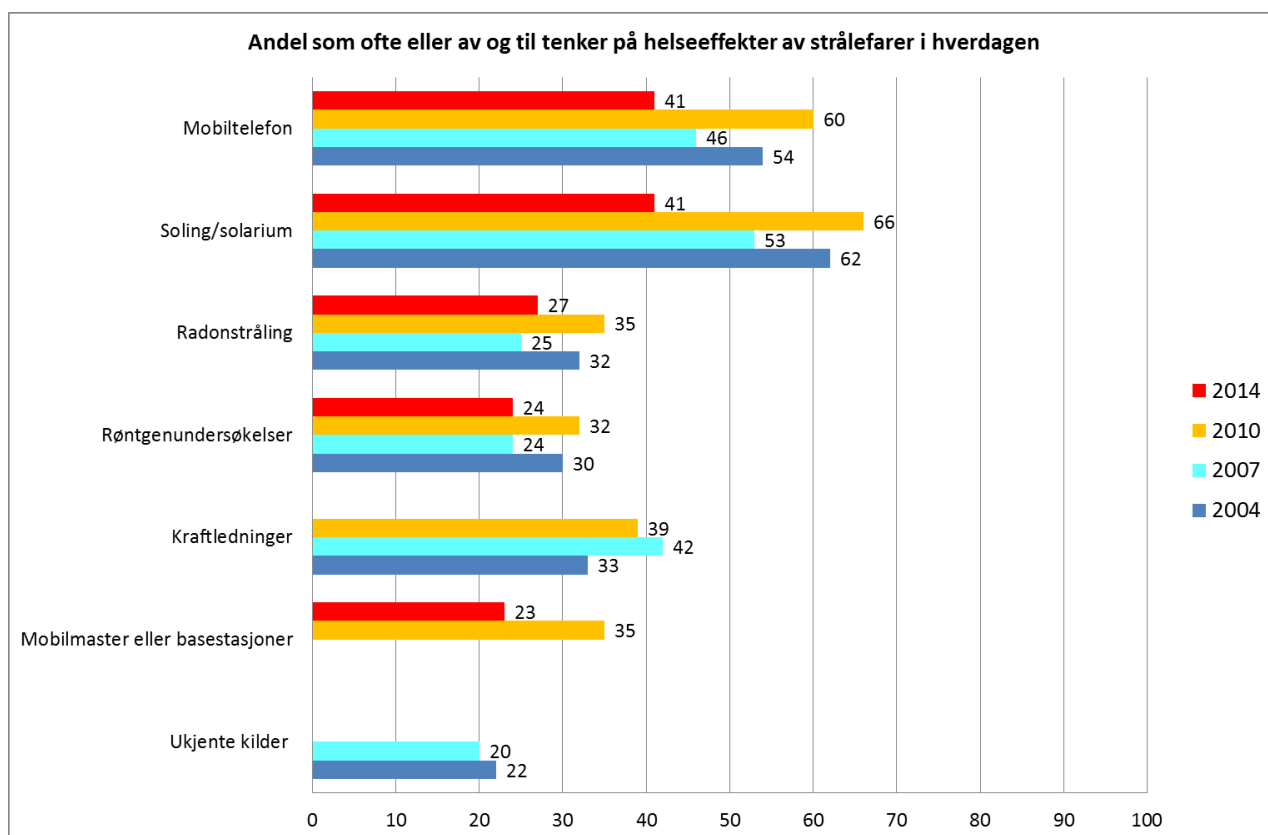
3.2 Vurdering av strålefarer i hverdagen

I undersøkelsene er det stilt spørsmål om strålefarer i hverdagen med følgende ordlyd: *Hender det at du tenker over helseeffekter for deg eller dine nærmeste som følge av...*

- a) Radonstråling?
- b) Stråling fra mobiltelefon?
- c) Overdrevet soling eller bruk av solarium?
- d) Stråling ved røntgenundersøkelser?
- e) Stråling fra kraftledninger?
- f) Stråling fra mobilmaster eller basestasjoner

I 2014 ble det ikke stilt spørsmål om stråling fra kraftledninger. Det ble heller ikke tatt med et eldre spørsmål fra 2004 og 2007 som lød x) *Stråling fra ukjente kilder dvs. strålefarlig materiale som er på avveie eller utenfor kontroll?*

Tallene for 2014 tyder på at interessen for helseeffekter er synkende. Det gjelder særlig stråling fra mobiltelefon og generell soling eller bruk av solarier, som er de formene for hverdagsstråling som flest er opptatt av. Fallende oppmerksomhet om helseeffekter registreres også for mobilmaster og basestasjoner, mens bildet for radon og røntgenundersøkelser er mer stabilt. Selv om forskjellene har blitt mindre over tid gir målingene grunnlag for å dele kildene til helseoppmerksomhet i to grupper, mobiltelefon og soling/solarium hvor det brede lag av befolkningen er opptatt av helseeffekter, og de øvrige kildene hvor mindre grupper av befolkningen er opptatt av helseeffekter.

Figur 3.1 Andeler av befolkningen som tenker på helseeffekter av aktuelle strålefarer i hverdagen. 2004, 2007, 2010 og 2014. Hele landet. Prosent. n=1000.

Av bakgrunnstallene for 2014 går det fram at oppmerksomheten om helseeffekter varierer betydelig avhengig av medieinteresse. Personer med høy medieinteresse har klart større oppmerksomhet om helseeffekter enn personer med lav medieinteresse. Utslagene er betydelige for mobil, mobilmaster og radon, litt mindre for soling og røntgen. Tilsvarende utslag er registrert i tidligere målinger.

Av bakgrunnstallene går det også fram at kvinner er betydelig mer opptatt av helseeffekter enn menn. Forskjellene gjelder alle typer hverdagsstråling, men forskjellene er størst for mobiltelefon, mobilmaster og soling. Samme utslag er målt i tidligere målinger.

Etter alder finner vi økt oppmerksomhet med stigende alder for radon og røntgen, mens bildet er motsatt når det gjelder soling dvs. større helseoppmerksomhet blant de yngste sammenliknet med de eldste. Når det gjelder mobiltelefon, ble det tidligere målt klart større oppmerksomhet om helseeffekter blant yngre enn blant eldre. I 2010 var disse forskjellene jevnet ut og heller ikke i 2014 måles forskjell etter alder.

Utdanning slår lite ut med unntak for soling, hvor vi ser at personer med høyt utdanningsnivå har høyere bevissthet om mulige helseeffekter enn personer med lavt utdanningsnivå.

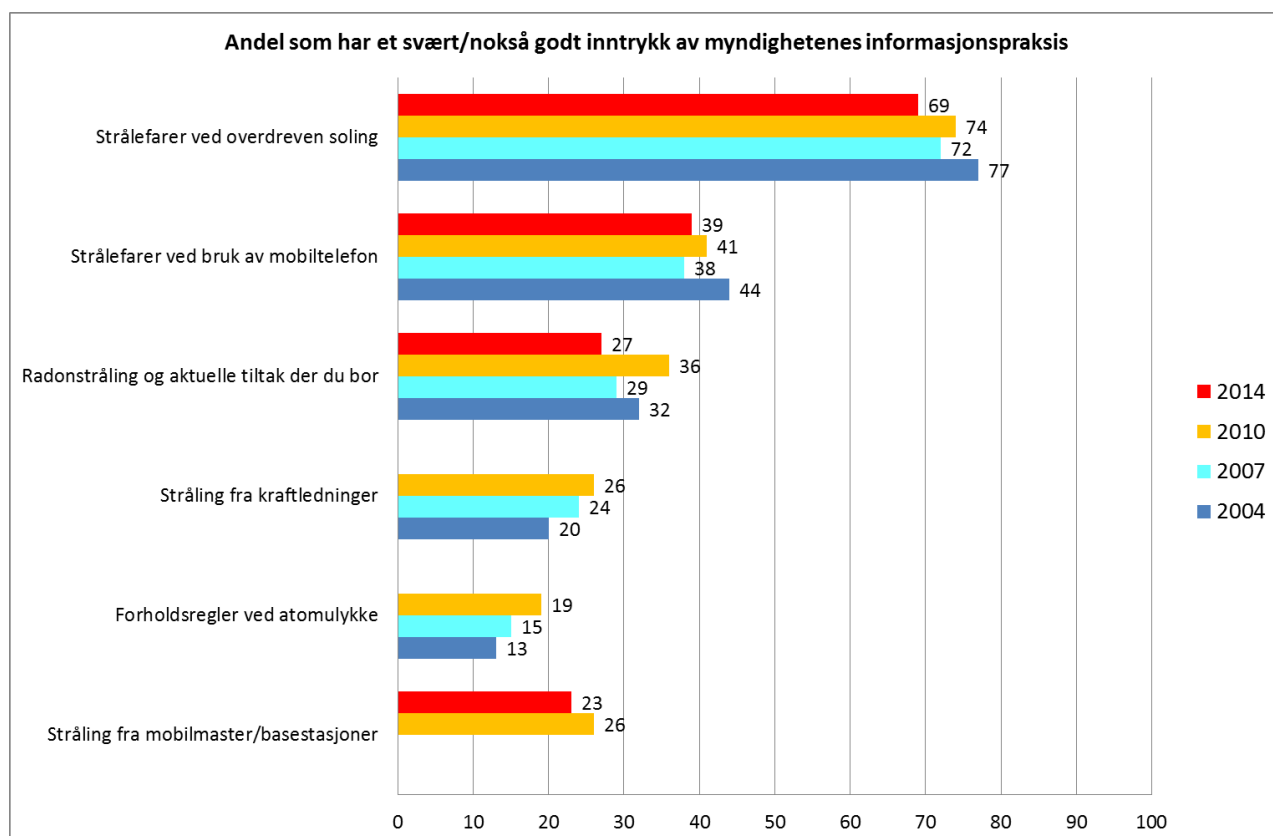
Mellom landsdelene finner vi som tidligere gjennomgående små forskjeller i tallene. I 2014 observeres litt større oppmerksomhet om stråling fra radon på Østlandet sammenliknet med i andre landsdeler.

3.3 Inntrykk av myndighetenes informasjon om strålefarer i hverdagen

I målingene er det spurt om hvilket inntrykk befolkningen har av myndighetenes innsats for å informere om strålefarer fra de samme kildene som ovenfor. I tidligere målinger er det i tillegg spurt om inntrykk av informasjon om forholdsregler ved en atomulykke.

I tidligere målinger fant vi store forskjeller i vurderingen av myndighetenes informasjonsinnsats. Det beste inntrykket framkom i vurderingen av informasjon om soling, mens betydelig færre hadde et godt inntrykk av myndighetenes informasjon om stråling fra mobiltelefon, radon og kraftledninger. Hovedmønsteret er det samme i 2014, men med tendenser til litt dårligere tall.

I 2014 svarer en klar majoritet på nær 70 prosent at de har et godt inntrykk av myndighetenes informasjon om strålefarer ved overdreven soling eller bruk av solarier. Nær 40 prosent har et godt inntrykk av informasjon om stråling fra mobiltelefon, mens under 30 prosent har et godt inntrykk av myndighetenes informasjon om radon. Når det gjelder informasjon om stråling fra mobilmaster og basestasjoner, er det ned mot 20 prosent som har et godt inntrykk. I 2014 ble det ikke spurt om informasjon i forhold til kraftledninger og forholdsregler ved en atomulykke.

Figur 3.2 Andeler av befolkningen som har et svært eller nokså godt inntrykk av myndighetenes innsats for å informere om ulike strålefarer. Hele landet. 2004, 2007, 2010 og 2014. Prosent. n=1000.

I den siste målingen registreres flere systematiske utslag i bakgrunnstallene. Det gjelder særlig etter medieinteresse og utdanning, delvis også etter alder. Personer med høy medieinteresse for strålevernssaker har et gjennomgående betydelig bedre inntrykk av myndighetenes informasjonspraksis sammenliknet med personer uten medieinteresse for strålevernssaker. Det gjelder alle de aktuelle temaområdene.

Etter utdanningsnivå finner vi som ventet et gjennomgående bedre inntrykk blant personer med høy enn med lav utdanning. Etter alder er det de yngste som har det beste inntrykket når det gjelder informasjon om soling og stråling fra mobil. For radon og stråling fra basestasjoner er det de eldste som har det beste inntrykket.

I tidligere undersøkelser hadde menn et systematisk bedre inntrykk enn kvinner. Forskjellen mellom kjønnene er ikke like tydelige i målingen i 2014. Når det gjelder informasjon om soling, har kvinner et bedre inntrykk av myndighetenes informasjonspraksis enn menn.

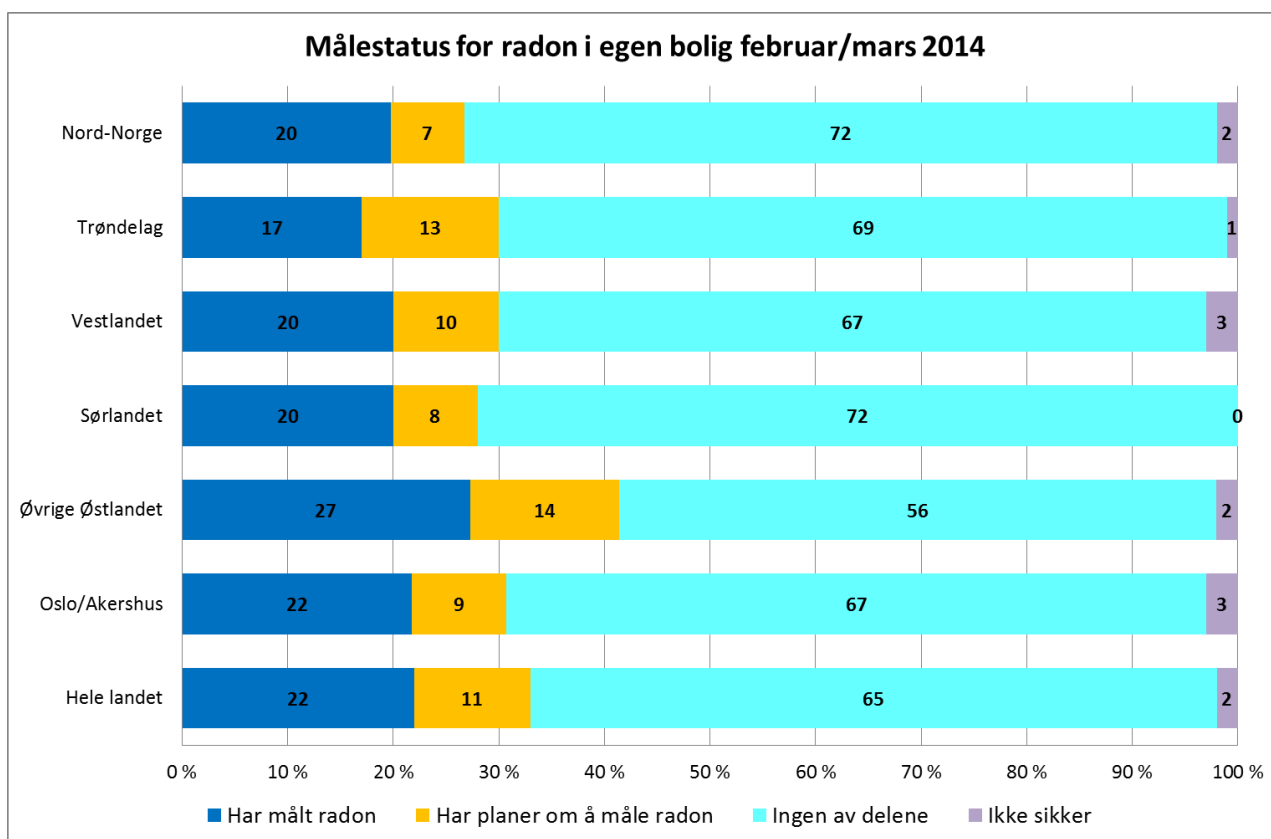
Mellom landsdelene er det små forskjeller i tallene. Det største utslaget gjelder informasjon om soling, der innbyggerne i Nord-Norge ser ut til å ha et noe dårligere inntrykk enn i andre landsdeler.

I en egen analyse har vi krysset spørsmålet om inntrykk av myndighetenes informasjonspraksis mot foregående spørsmål om bevissthet om helseeffekter. Resultatene for 2014 viser at personer med et høyt bevissthetsnivå om mulige helseeffekter av radonstråling og soling har et vesentlig bedre inntrykk av myndighetenes informasjonsinnsats enn personer som er lite opptatt av helseeffekter fra

de samme kildene. For stråling fra mobil og basestasjoner registreres ikke systematiske forskjeller i tilfredshet avhengig av hvor opptatt man er av helseeffekter.

3.4 Måling av radon i egen bolig

I 2014 ble det for første gang stilt følgende spørsmål: *Har du målt radon i din nåværende bolig (hovedhus), eller har du planer om å foreta en slik måling?* Av alle spurte oppgir 22 prosent at de har målt radon i egen bolig, mens ytterligere 11 prosent har planer om å foreta en slik måling. Resultatene fordelt på landsdeler tyder på at målestatus er klart best på Østlandet utenfor Oslo/Akershus, jf. figuren nedenfor. Tallene for Sørlandet, Trøndelag og Nord-Norge er usikre som følge av små utvalg.

Figur 3.3 Andeler av befolkningen som oppgir at de har målt radon i egen bolig eller som har planer om å foreta en slik måling. Februar/mars 2014. Prosent. n=1000.

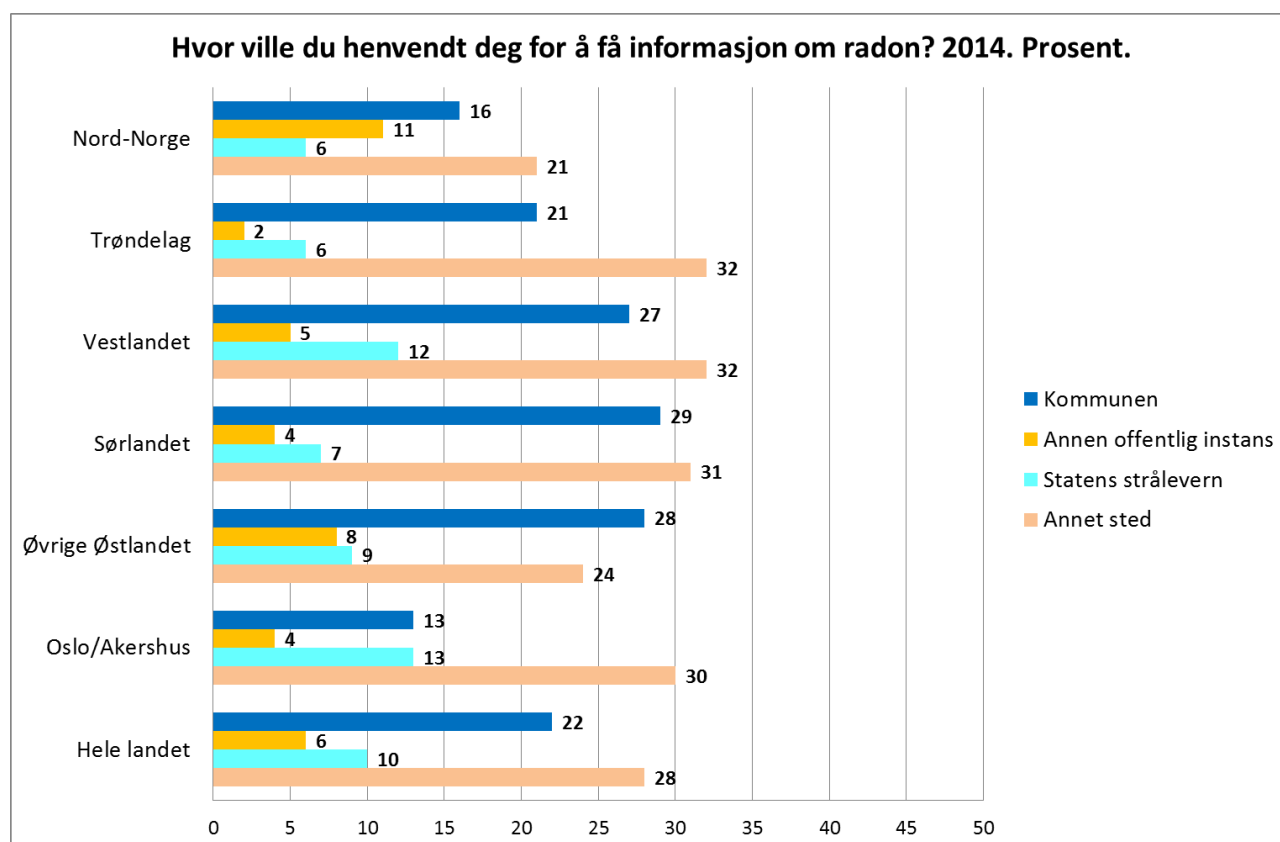
Av bakgrunnstallene går det fram at andelen som har målt i egen bolig ligger klart høyere blant personer som har høy interesse for å følge med i medienes omtale av strålevernsaker sammenliknet med personer med lav medieinteresse. Vi ser også at personer med høy utdanning i betydelig større grad har målt enn personer med lav utdanning. Når et gjelder framtidige planer om å måle, er det ingen spesielle undergrupper som stikker seg ut.

Bakgrunnstallene tyder ikke på noen forskjell i måleadferd avhengig av om man eier eller leier egen bolig. Derimot er det en klar tendens til at de som leier ut bolig i større grad har målt radonverdier i egen bolig (41 prosent) enn de som ikke leier ut til andre (20 prosent). Av hele utvalget oppgir 13 prosent at de er i en situasjon der de leier ut bolig til andre.

3.5 Informasjonskanaler om radon

Følgende oppfølgingsspørsmål ble stilt: *Hvor ville du henvendt deg for å få informasjon om radon?* Spørsmålet ble stilt uhjulpet dvs. uten opplesing av aktuelle svarkategorier. På spørsmålet oppgir 22 prosent at de ville henvendt seg til kommunen, 10 prosent til Statens strålevern, 6 prosent til annen offentlig instans, 28 prosent til et annet sted, mens 36 prosent var usikre. I åpen svarkategori for «annen offentlig instans» pekes det bl.a. på brannvesenet, helsemyndighetene eller bare «myndighetene». Med annet sted menes alle andre mulige informasjonskanaler som ulike nettsider og media.

Av hovedtallene framstår kommunen som den mest aktuelle informasjonsgiver, men svarmønsteret varierer betydelig i ulike deler av landet. Det spredte svarmønsteret går igjen også i øvrige bakgrunnstall. Kommunen, som har et lokalt ansvar som plan- og bygningsmyndighet og helsemyndighet, er maksimalt nevnt av 29 prosent blant personer over 60 år. Den høye andelen som svarer «annet sted» tyder på at det finnes flere andre aktuelle informasjonskanaler som f.eks. kan være media, ulike nettsteder, arbeidskolleger, venner osv.

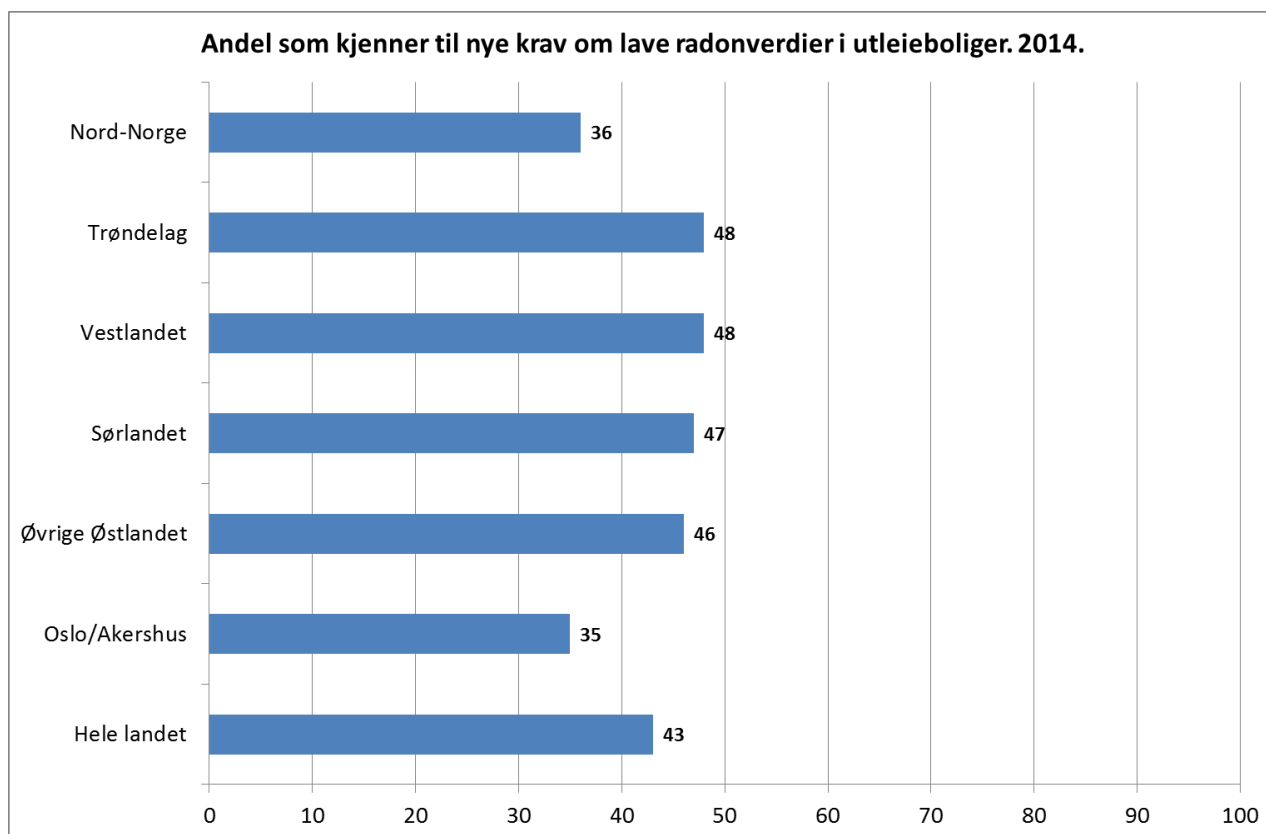
Figur 3.4 Andel som ville henvendt seg til ulike aktører/kanaler for informasjon om radon. 2014. Prosent. Flere svar mulig. n=1000.

3.6 Kjennskap til krav om lave radonverdier i utleieboliger

For å få et inntrykk av kjennskap til nye myndighetskrav, ble det stilt et hjulpet kjennskapsspørsmål som lød som følger: *Fra 2014 stiller myndighetene krav til lave radonnivåer for alle som skal leie ut boliger inkludert hybler og leiligheter. Er dette nye kravet noe du har hørt om eller kjenner til?* Spørsmålet ble stilt til hele utvalget, uansett om man leier ut bolig eller ikke.

Svarene tyder på at nærmere halvparten av befolkningen, 43 prosent kjenner til eller har hørt om at myndighetene stiller bestemte krav. Andelen ligger ned mot 35 prosent i Oslo/Akershus og Nord-Norge, jf. figuren nedenfor.

Av øvrige bakgrunnstall går det fram at andelen som har kjennskap ligger på 59 prosent blant personer som leier ut bolig og aller høyest med 63 prosent blant personer som har gjennomført radonmåling i egen bolig. Med unntak for lav kjennskap blant de yngste er det kun små forskjeller i tallene for andre undergrupper.

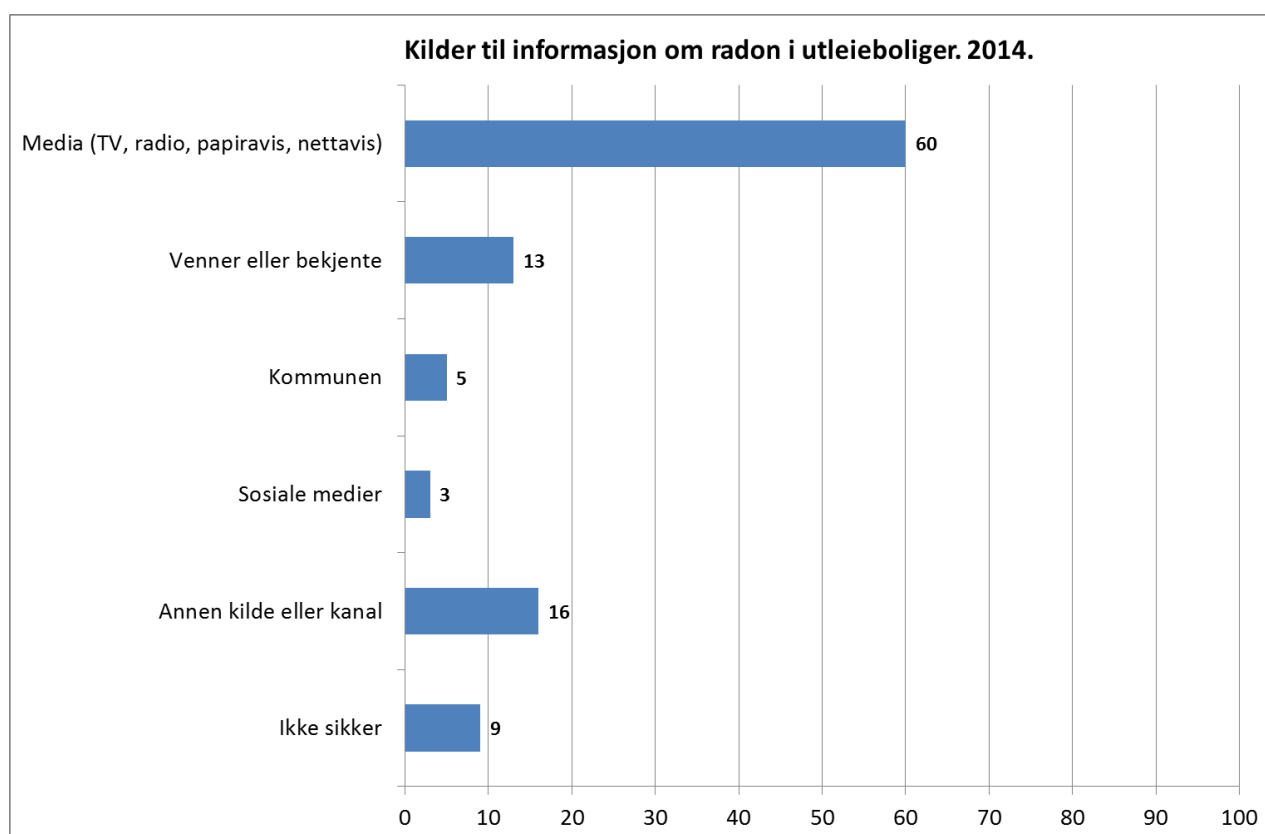
Figur 3.5 Andel som har kjennskap til myndighetskrav om lave radonverdier i utleieboliger. 2014. Prosent. n=1000.

Følgende oppfølgingsspørsmål ble stilt til de som bekreftet kjennskap til nye myndighetskrav: *Kan du huske hvor du har fått denne informasjonen fra? Er det fra ...* Aktuelle svarkategorier ble lest opp og det ble notert annen kilde eller kanal.

Som det framgår av tallene nedenfor, oppgis media å ha vært den klart viktigste informasjonskanalen (60 prosent). Venner og bekjente nevnes av noen (13 prosent), mens det er

overraskende få som oppgir at kommunen (5 prosent) har vært informasjonskilden. Det er også svært få som oppgir at de har fått opplysninger gjennom sosiale medier (3 prosent). I åpen svarkategori for «annen kilde eller kanal» er det relativt mange som oppgir nettet, via jobben eller via huseier inkl. borettslaget, OBOS og Huseiernes landsforening.

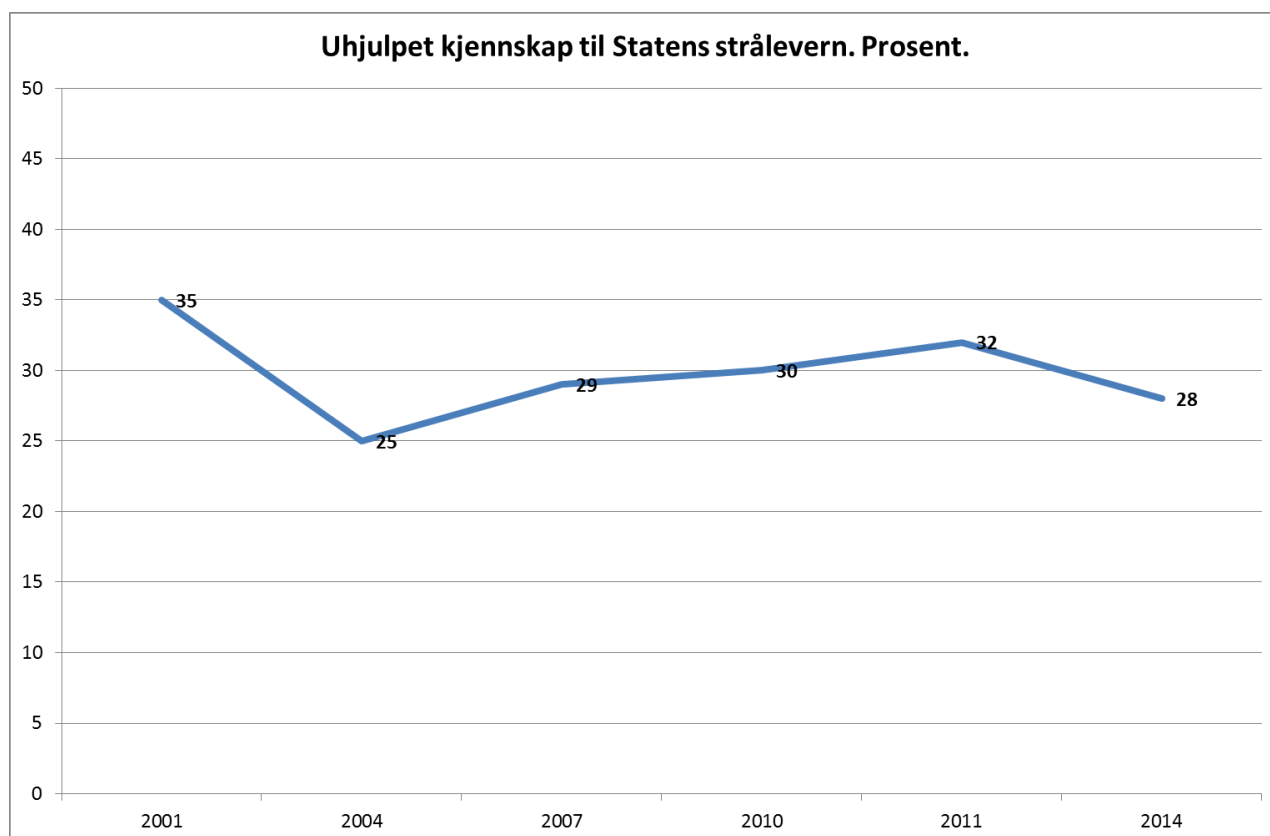
Av bakgrunnstallene går det fram at media har vært den klart viktigste informasjonskanalen i alle undergrupper. De aller yngste skiller seg noe ut ved at de noe større grad peker på venner og bekjente som informasjonskanal, men utslagene er ikke store.

Figur 3.6 Kilder til informasjon om myndighetskrav om radonverdier i utleieboliger. 2014. Prosent. n=433.

3.7 Kjennskap til Statens strålevern

Følgende spørsmål er stilt i seks tidligere målinger: *Kjenner du til hvilken offentlig instans som er øverste fagmyndighet i strålevernssaker og atomsikkerhet i Norge?* Spørsmålet ble stilt uhjulpert, og måler således uhjulpert kjennskap.

Figur 3.7 Kjennskap til Statens strålevern. Målinger i 2001, 2004, 2007, 2010, 2011 og 2014. Inkl. koding av åpne svar. Hele landet. Prosent. n=1000.

Kjennskapen til Statens strålevern ligger stabilt rundt ca. 30 prosent i måleperioden. Det må regnes som en ganske høy kjennskap målt i allmenbefolkningen for en offentlig faginstans.

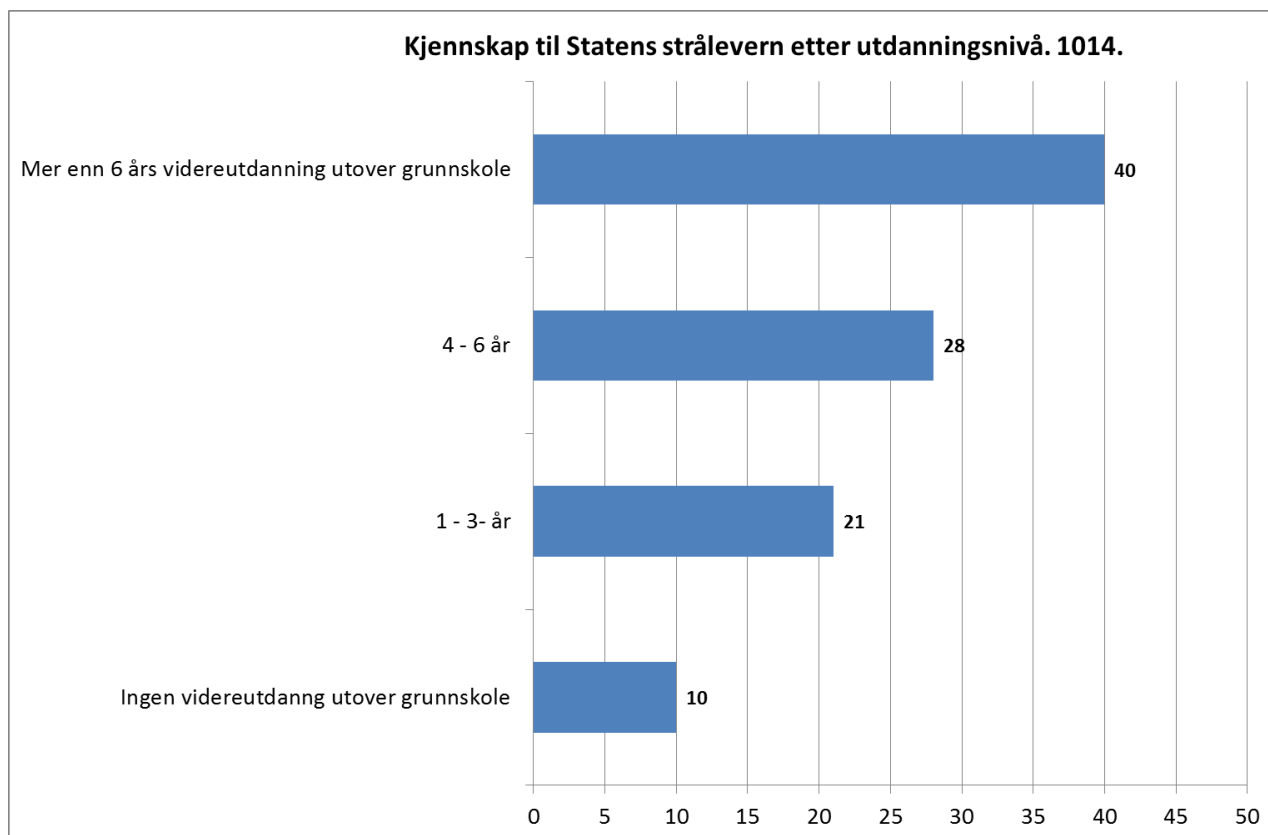
Målingen i 2011 ble tatt opp i etterkant av Fukushima, som innebar at Strålevernet i en periode var ekstra synlig i media. Det kan være en årsak til en noe høyere kjennskap i denne målingen, men det er uansett ikke snakk om store utslag.

I bakgrunnstallene finner vi samme hovedmønster som tidligere. Kjennskapen til Strålevernet er sterkt avhengig av medieinteresse og utdanningsnivå. Blant personer med høy medieinteresse for strålevernssaker ligger kjennskapen på 41 prosent mot 13 prosent blant personer med lav medieinteresse. Kjennskapen ligger på 40 prosent blant personer med høyskole- og universitetsutdanning og 10 prosent blant personer uten videreutdanning utover grunnskole.

Videre finner vi at kjennskapen til Strålevernet er høyere blant menn enn blant kvinner, 32 mot 25 prosent. Etter alder er det også forskjell. Kjennskapen ligger på 29 prosent blant eldre over 60 år mot 15 prosent blant unge under 30 år. Mellom landsdelene er det mindre forskjeller, bortsett fra at tallene indikerer lavere kjennskap i Nord-Norge (23 prosent) enn i andre deler av landet. Tallet for Nord-Norge er imidlertid noe usikre som følge av begrenset utvalg.

Målingen for 2014 tyder på at Strålevernet i liten grad forveksles med andre offentlige myndigheter. Av samtlige avgitte svar er det under 2 prosent som mener det er DSB eller

«beredskapsdirektoratet» som er den øverste fagmyndighet for strålevernaker. Noen ytterst få mener det er Helsedepartementet/Helsedirektoratet eller Miljøverndepartementet/Miljødirektoratet.

Figur 3.8 Kjennskap til Statens strålevern etter antall år videreutdanning utover grunnskole. Hele landet. 2014. Prosent. n=1000.

3.8 Tiltro til informasjon fra Strålevernet

I forrige undersøkelse i 2010 ble det stilt et tilleggsspørsmål om hverdagsstråling som er relevant å ta med selv om spørsmålet ikke ble stilt i 2014. Spørsmålet i 2010 lød: *Hvilken tiltro har du til informasjon til Statens strålevern:*

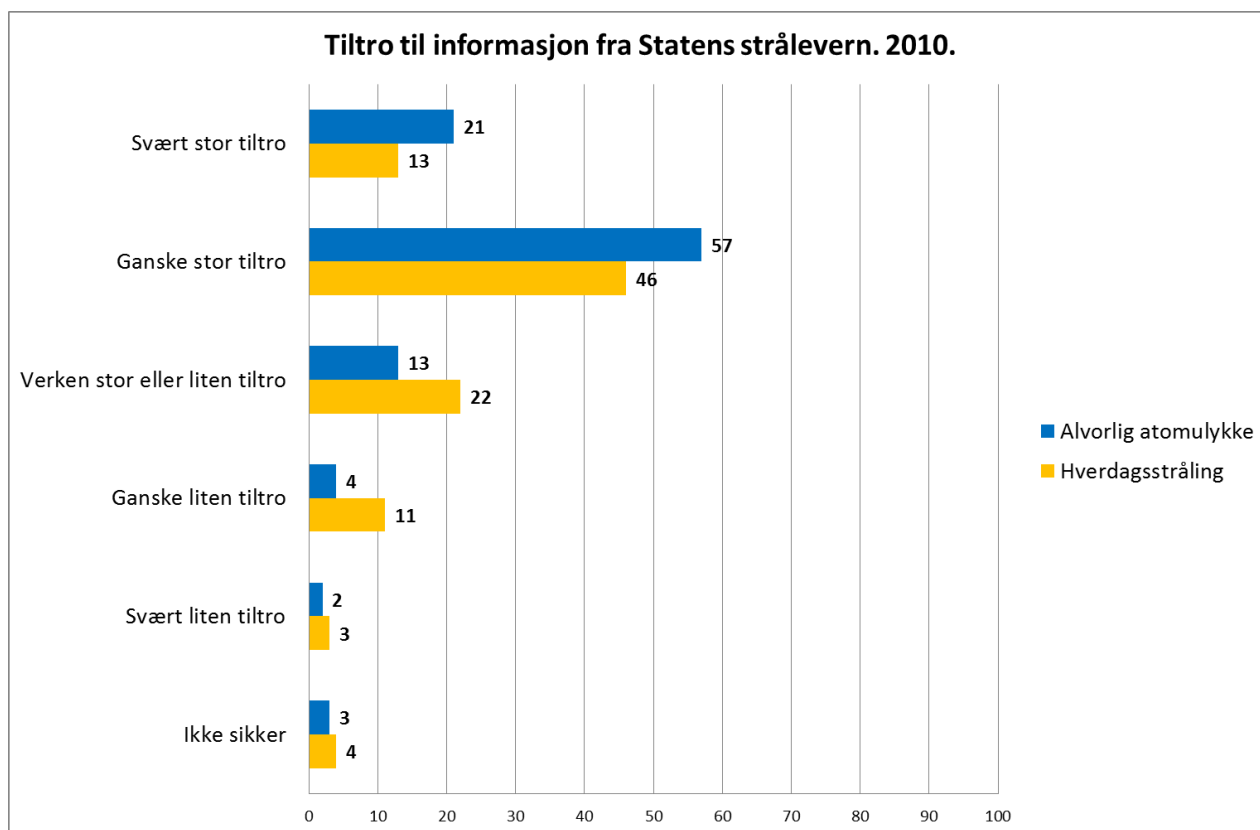
a) *Dersom det skulle skje en alvorlig ulykke, for eksempel med et atomkraftverk i Norges nærområder?*

b) *I saker som dreier seg om hverdagsstråling, fra for eksempel radon, mobilmaster, soling etc.?*

Svarene tydet på at et solid flertall hadde stor tiltro til Statens strålevern i begge situasjoner, men tallene var ikke like positive for informasjon om hverdagsstråling som for informasjon ved en evt. atomulykke. På det første spørsmålet om informasjon ved en atomulykke svarte 78 prosent at de ville ha svært eller ganske stor tiltro til Strålevernet, mens tilsvarende 59 prosent svarte det samme ved informasjon om hverdagsstråling. Andelen som svarte ganske eller svært liten tiltro lå på hhv 6 og 13 prosent og var dermed lav for begge hovedtypene av informasjon.

På spørsmålet om tiltro til informasjon ved en alvorlig ulykke fant vi kun små forskjeller etter kjønn og alder. Utslagene var også små mellom landsdelene. Etter utdanning fant vi en klar effekt i

retning av stigende tiltro ved økende utdanningsnivå. Blant personer med høy utdanning var det i overkant av 80 prosent som hadde stor tiltro til informasjon fra Strålevernet, mot i underkant av 60 prosent for personer med lavest utdanningsnivå. I gruppen med lavest utdanningsnivå fant vi også den høyeste andelen som hadde liten tiltro til informasjon fra Strålevernet (29 prosent). Denne gruppen var spesiell ettersom ingen øvrige undergrupper lå på over 10 prosent liten tiltro.

Figur 3.9 Tiltro til to typer informasjon fra Strålevernet. Hele landet. 2010. Prosent.

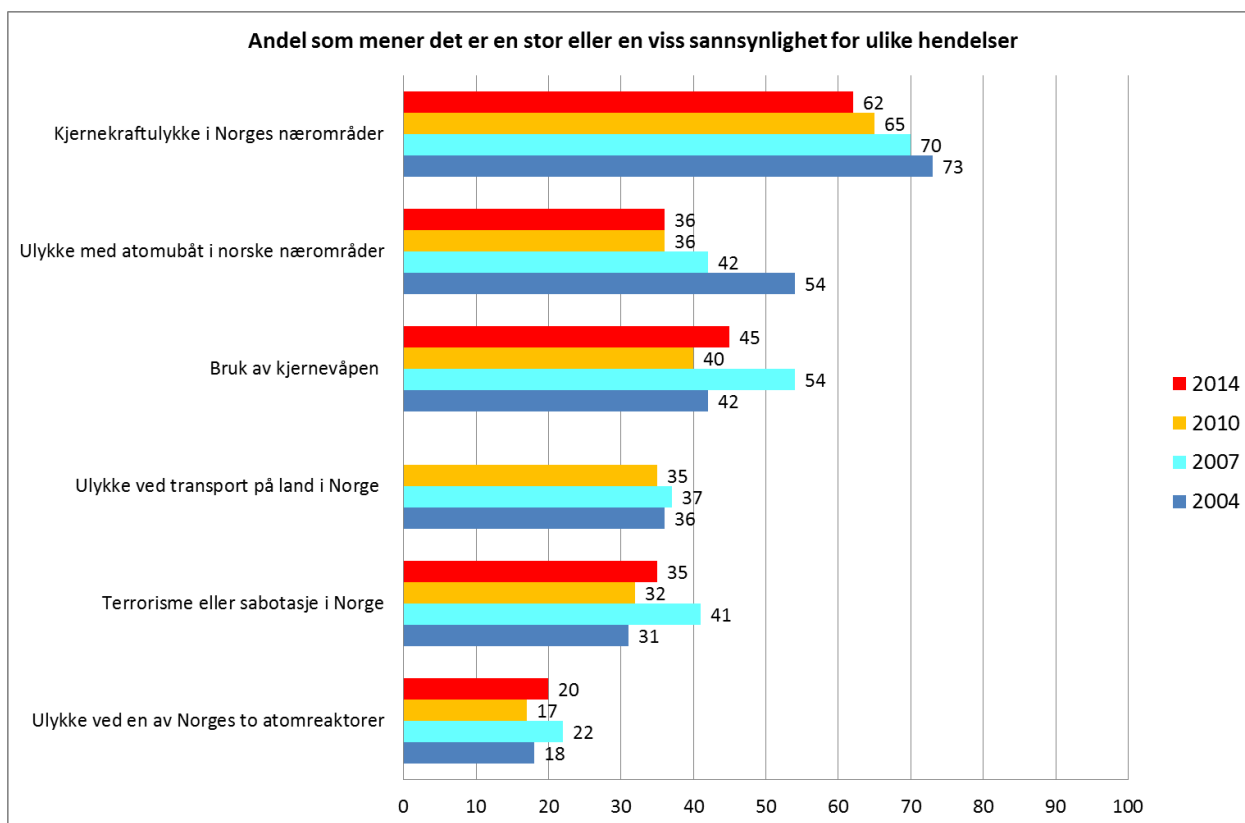
3.9 Vurdering av trusselbilde

I alle tidligere undersøkelser er informantene spurt om hvor sannsynlig de tror det er at ulike typer ulykker og hendelser kan inntreffe i løpet av de kommende 5-10 årene. I 2014 er det spurt om følgende konkrete hendelser:

- En ulykke ved et kjernekraftverk i Norges nærområder, for eksempel i Russland, Sverige eller Baltikum
- En ulykke ved én av Norges to atomreaktorer som brukes til forskning i Halden og på Kjeller utenfor Oslo
- En ulykke med en atomubåt i norske nærområder
- Radioaktiv forurensning som følge av terrorisme eller sabotasje i Norge
- Bruk av kjernevåpen i konflikter, kriser eller krig

I tidligere undersøkelser er det også spurt om: En ulykke ved transport av strålefarlig materiale på land i Norge.

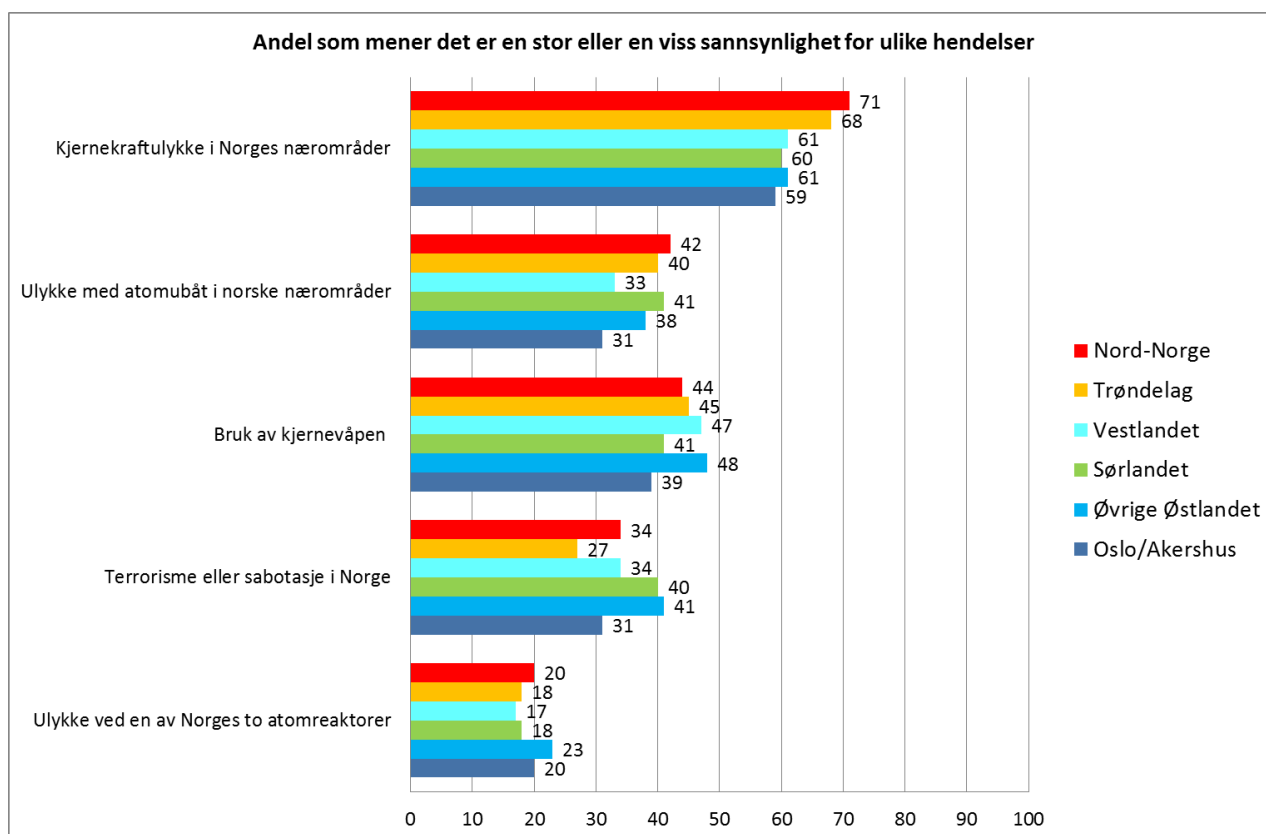
Tallene for 2014 bekrefter tidligere hovedbilde der en kjernekraftulykke i Norges nærområder vurderes som den mest sannsynlige hendelsen, mens en ulykke ved en av Norges to forskningsreaktorer vurderes som den minst sannsynlige hendelsen. Over tid har andelen som vurderer en kjernekraftulykke i Norges nærområder gått markert ned. Det samme gjelder ulykke med atomubåt hvis vi går tilbake til 2004, da dette var et mer aktuelt tema.

Figur 3.10 Andel som mener det er en stor eller en viss sannsynlighet for ulike typer ulykker og hendelser de neste 5-10 årene. Hele landet. 2004, 2007, 2010 og 2014. Prosent. n=1000.

I figuren nedenfor er hovedtallene for 2014 brutt ned på landsdeler. Forskjellene er tydelig først og fremst for kjernekraftulykke i Norges nærområder, hvor trusselvurderingen er høyere i Nord-Norge enn i andre landsdeler. Tilsvarende gjelder delvis også ulykke med atomubåt, selv om bildet er noe mer blandet for denne hendelsen.

Når det gjelder terrorisme eller sabotasje i Norge, er det litt overraskende ikke befolkningen i Oslo/Akershus som anser dette som den mest sannsynlige hendelsen, men befolkningen i omkringliggende fylker på Østlandet og Sørlandet.

Figur 3.11 Andel av befolkningen som mener det er en stor eller en viss sannsynlighet for ulike typer hendelser etter landsdel. 2014. Prosent.

Gjennomgang av øvrige bakgrunnstall gir følgende mønster:

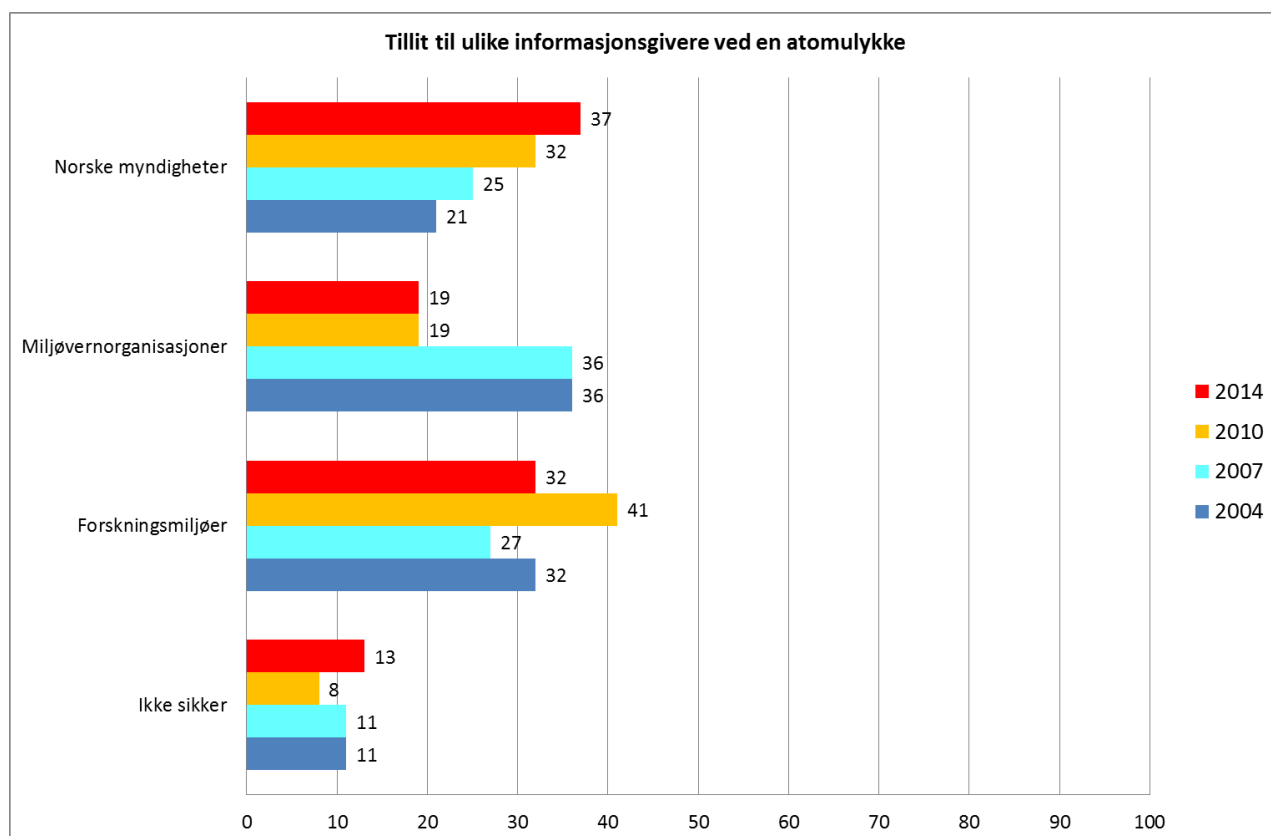
- Kvinner vurderer samtlige hendelser som mer sannsynlige enn menn. Utslagene er særlig store i vurderingen av sannsynlighet for bruk av kjernevåpen og ulykke ved et kjernekraftverk i Norges nærområder.
- Alderseffekter gjør seg gjeldende ved at trusselvurderingene øker med stigende alder for terrorisme/sabotasje og ulykke med atomubåt i norske nærområder. Når det gjelder bruk av kjernevåpen, finner vi et motsatt utslag etter alder. For denne hendelsen er det de yngste under 30 år som gir uttrykk for de høyeste trusselvurderingene. Samme mønster er funnet i tidligere målinger.
- Utdanningseffekter gjør seg i liten grad gjeldende. Personer med lavt utdanningsnivå gir uttrykk for litt høyere trusselvurderinger for noen av hendelsene, men utslagene er ikke store.
- Av øvrige bakgrunnstall går det fram at trusselvurderingene henger sammen med medieinteresse dvs. i hvilken grad man følger med i medienes omtale av spørsmål som har med stråling å gjøre. Hovedtendensen er at sterkt medieinteresse bidrar til å forsterke trusselvurderingene. Utslaget er særlig tydelig for atomulykker i Norges nærområder. Også det er samme mønster som i tidligere målinger.

3.10 Tillit til konkurrerende informasjonsgivere

I 2014 ble det stilt følgende spørsmål: *Hvis det kom motstridende og ulik informasjon om en atomulykke fra henholdsvis norske myndigheter, forskningsmiljøer og miljøvernorganisasjoner, hvem ville du stole mest på?* Samme spørsmål er også stilt i tidligere målinger, med unntak for at

Bellona ble tatt ut fra spørsmålsstillingen i 2010. Ved å ta bort Bellona som eksempel på en miljøvernorganisasjon fokuseres det på holdninger til ulike typer aktører som angis generelt, ikke konkrete enkeltaktører. Endringen i spørsmålsstillingen medfører en viss usikkerhet ved sammenlikning av svarene fra de ulike målingene.

Tallene for 2014 tyder på at et klart flertall på nær 70 prosent av befolkningen ville stole mest på norske myndigheter og forskningsmiljøene framfor miljøvernorganisasjonene. Over tid observeres økende tillit til norske myndigheter, mens tilliten til miljøvernorganisasjonene har ligget på samme lave nivå i de to siste målingene.

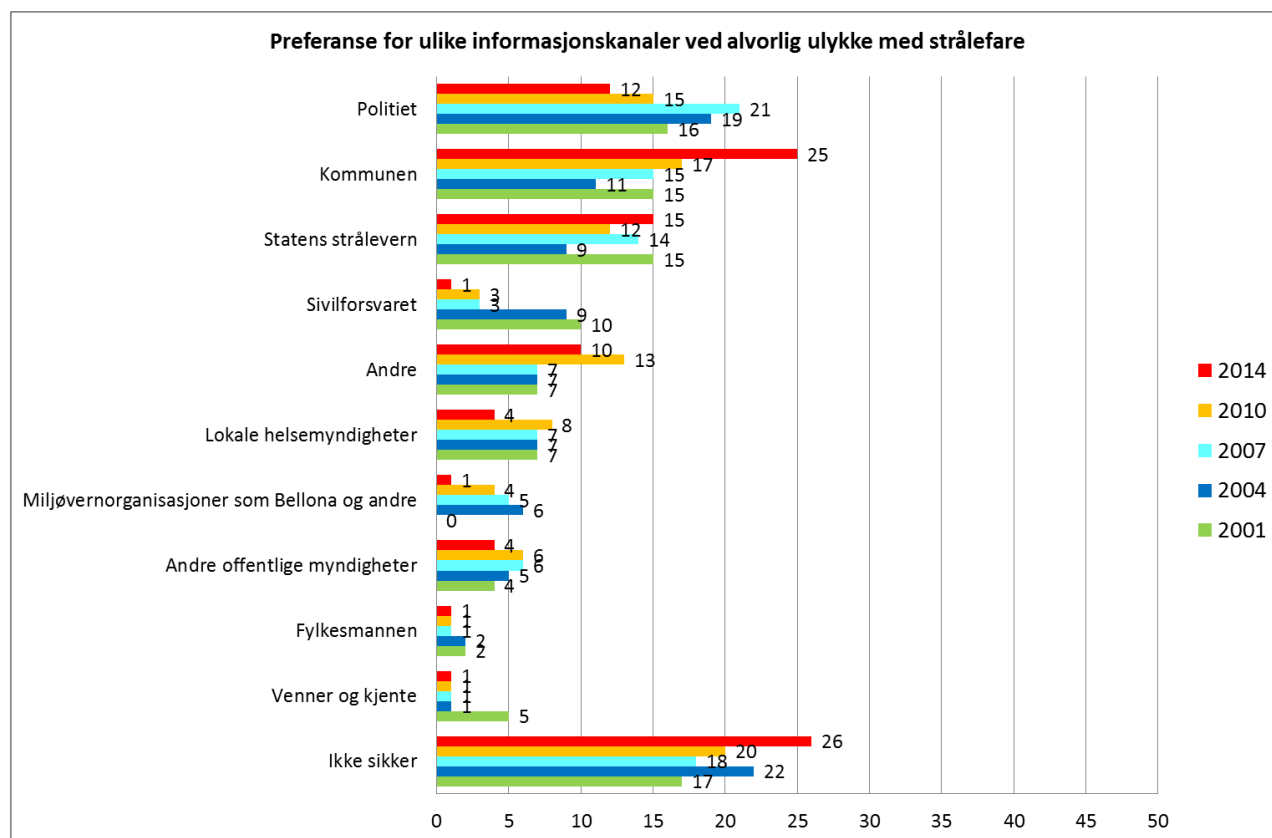
Figur 3.13 Aktør som befolkningen ville stole mest på ved motstridende informasjon om en atomulykke. Hele landet. 2004, 2007, 2010 og 2014. Prosent. n=1000.

Av bakgrunnstallene finner vi ingen bestemte grupper med en klar preferanse for miljøvernorganisasjoner. Det gjelder med et visst unntak for innbyggere i Oslo/Akershus, hvor vi finner den høyeste andelen som ville stole mest på miljøvernorganisasjoner (25 prosent). Eldre og personer med lav utdanning peker klart på norske myndigheter, mens de yngste og personer med høy utdanning har høy tillit til forskningsmiljøer. Svarene varierer ikke systematisk etter befolkningens medieinteresse.

3.11 Informasjonskanaler ved strålefare i eget område

For å kartlegge hvem folk vil henvende seg til ved en alvorlig ulykke med strålefare i eget område, ble det stilt følgende spørsmål i 2014: *Hvem ville du først og fremst henvendt deg til for å få informasjon dersom det skjedde en alvorlig ulykke med strålefare i ditt område?* Spørsmålet er stilt likelydende i fem målinger, første gang i 2001. På spørsmålet var det kun mulig å oppgi ett svar.

I 2014 er det kommunen som framstår som den viktigste informasjonskanalen, fulgt av Statens strålevern og politiet. Over tid er det flere som oppgir at de ville henvendt seg til kommunen, mens stadig færre anser politiet og Sivilforsvaret som naturlige informasjonsgivere. Vi ser samtidig at det det pekes på mange mulige informasjonsgivere og det er verdt å merke seg at andelen usikre har vokst til en fjerdedel av befolkningen.

Figur 3.14 Viktigste instans som befolkningen ville henvende seg til ved en ulykke med strålefare i eget område. Hele landet. 2001, 2004, 2007, 2010 og 2014. Prosent.

I 2014 har 10 prosent svart ”andre” enn de som står i listen. I intervjuene ble det gjort registreringer av hvem som inngår i denne kategorien. I svarene ble det oppgitt alt fra det lokale brannvesenet, til sykehuset, ulike nettsteder og media. Svarene i åpen svarkategori forsterker bildet av mange potensielle informasjonsgivere.

Også når vi ser på bakgrunnstallene framstår aktørbildet som lite oversiktlig. En overvekt av personer med høy utdanning og blant innbyggere i Oslo/Akershus oppgir at de ville henvendt seg til Strålevernet. Kommunen framstår som en viktigere informasjonsgiver i Sør-Norge enn i Nord-

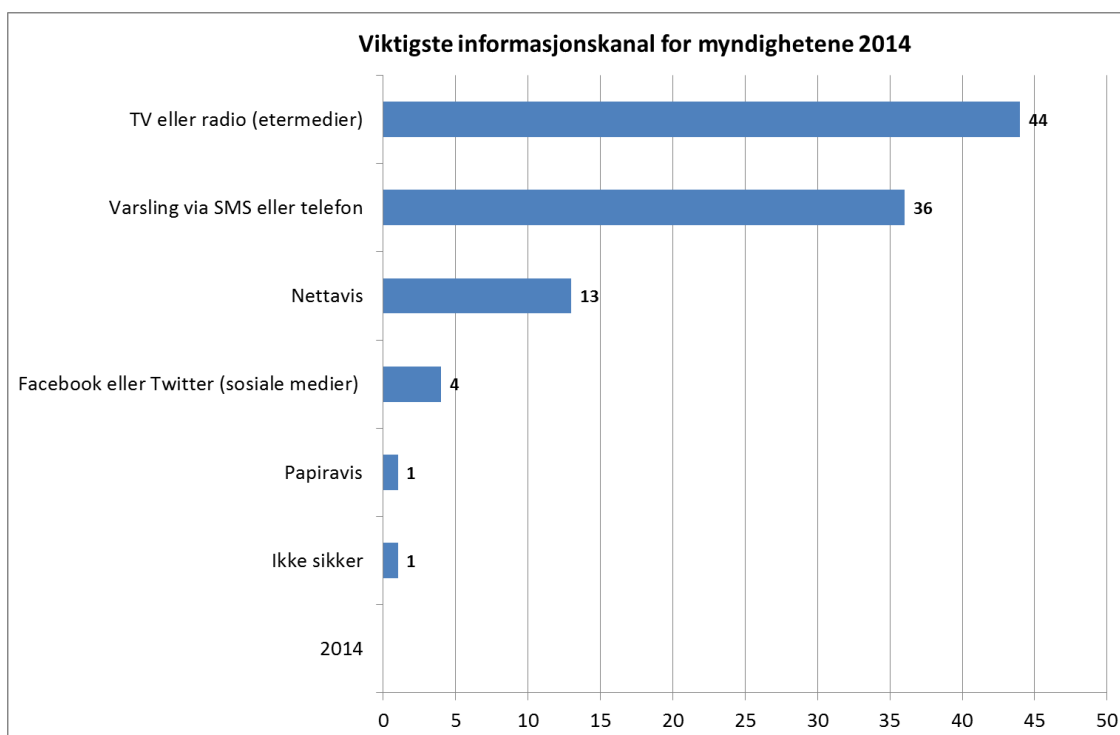
Norge, dog med unntak for kommunene i Oslo/Akershus. Ingen spesielle undergrupper peker på politiet og vi finner maksimalt to prosent som peker på hhv. Fylkesmannen og miljøvernorganisasjoner som de viktigste informasjonsgivere.

3.12 Viktigste informasjonskanal for myndighetene

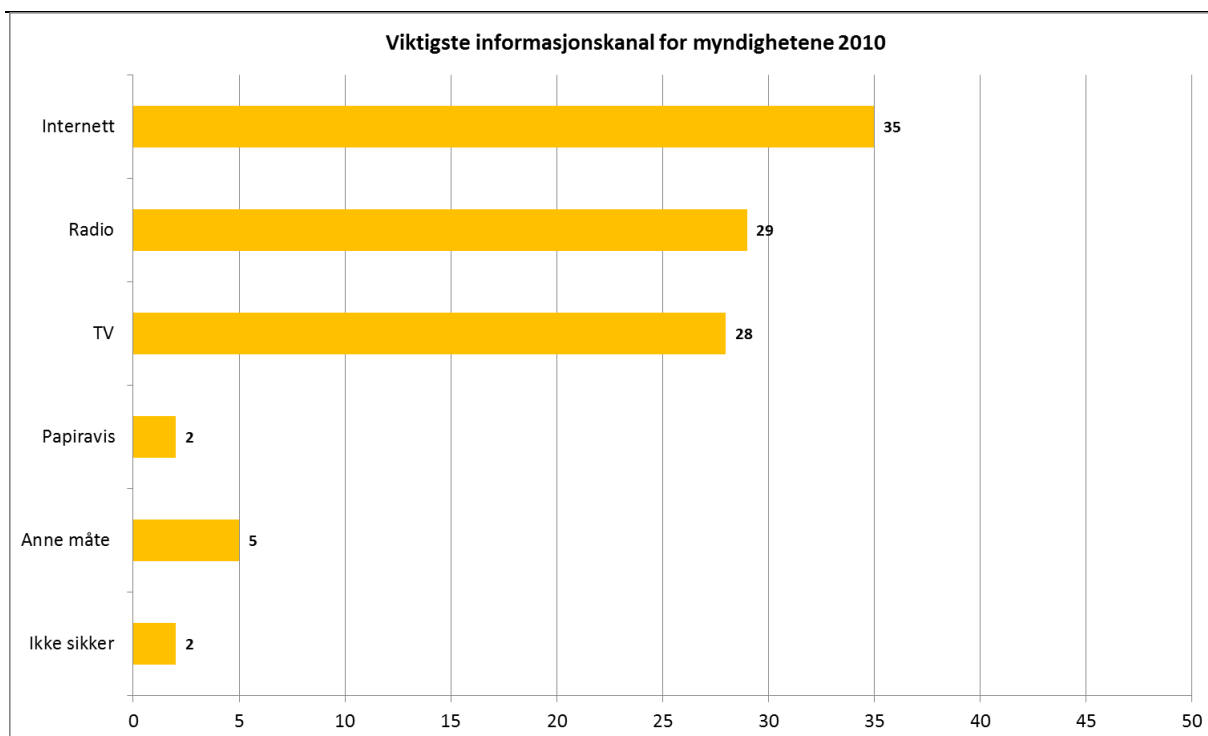
Følgende oppfølgingsspørsmål ble stilt i alle fire målingene: *På hvilken måte ville informasjon fra myndighetene best nå deg i en slik situasjon?* I 2014 ble det lest opp fem forskjellige mediekanaler, herunder TV eller radio, papiravis, nettavis, Facebook eller Twitter (sosiale medier) og varsling via SMS eller telefon. Alle respondenter ble bedt om å oppgi kun én kanal. I tidligere målinger er det brukt andre svarkategorier. Resultater fra tidligere målinger presenteres derfor i egne figurer.

I alle målinger framheves etermediene dvs. TV eller radio som de viktigste informasjonskanalene. I tidligere målinger har mange hatt preferanse for informasjon via internett. I 2014 er det spurt om aktiv varsling via SMS eller telefon, noe en tredjedel av de spurte mener vil være en god måte å motta informasjon på. Nettavis nevnes av 13 prosent av de spurte, mens andre kanaler nevnes av kun noen få prosent.

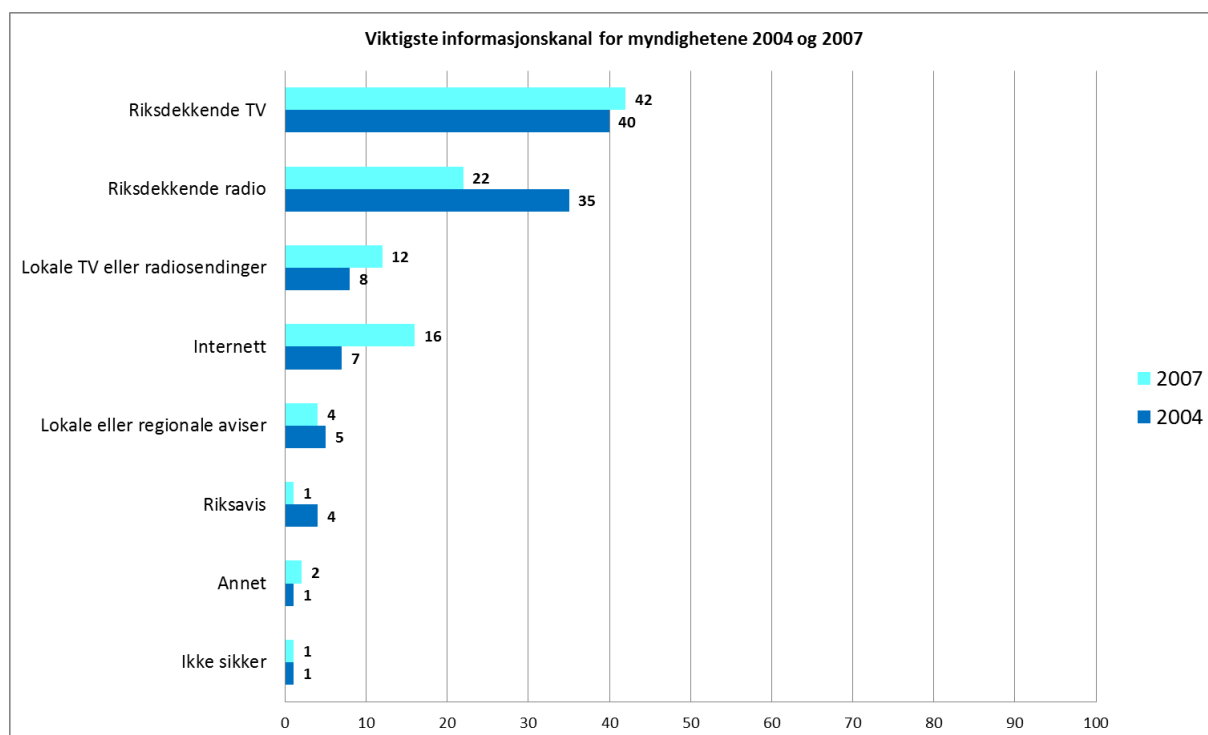
I bakgrunnstallene framkommer ulike preferanser først og fremst etter alder. Eldre skiller seg ut med en høy andel som mener etermediene er den mest naturlige informasjonskanal (59 prosent). Blant de unge under 30 år peker en fjerdedel på nettavis og bare 29 prosent på etermediene. Andelen som mener varsling via SMS eller telefon ligger høyt i alle undergrupper dvs. mellom 30 og 45 prosent. Mellom landsdelene er det kun små forskjeller i tallene.

Figur 3.15 Viktigste informasjonskanal for myndighetene. Hele landet. 2014. Prosent.

Figur 3.16 Viktigste informasjonskanal for myndighetene. Hele landet. 2010. Prosent.

Figur 3.17 Viktigste informasjonskanal for myndighetene. Hele landet. 2004 og 2007. Prosent.

VEDLEGG: SPØRRESKJEMA MED HOVEDTALL FOR 2004, 2007, 2010 og 2014

Strålefarer i hverdagen

3. Hender det at du tenker over helseeffekter for deg eller dine nærmeste som følge av.....

a) Radonstråling?

	2004	2007	2010	2014
Ofte	6 %	6 %	8 %	8 %
Av og til	26 %	19 %	27 %	19 %
Sjelden	36 %	36 %	37 %	29 %
Aldri	32 %	38 %	28 %	43 %
Ikke sikker	1 %	1 %	1 %	2 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

b) Stråling fra mobiltelefon?

	2004	2007	2010	2014
Ofte	20 %	14 %	25 %	13 %
Av og til	34 %	32 %	35 %	28 %
Sjelden	24 %	27 %	24 %	26 %
Aldri	22 %	27 %	16 %	32 %
Ikke sikker	1 %	0 %	0 %	1 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

c) Overdrevet soling eller bruk av solarium?

	2004	2007	2010	2014
Ofte	23 %	17 %	26 %	17 %
Av og til	39 %	36 %	40 %	24 %
Sjelden	22 %	24 %	19 %	19 %
Aldri	16 %	23 %	15 %	39 %
Ikke sikker	1 %	0 %	0 %	1 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

d) Stråling ved røntgenundersøkelser?

	2004	2007	2010	2014
Ofte	8 %	5 %	11 %	8 %
Av og til	22 %	19 %	21 %	16 %
Sjelden	37 %	36 %	37 %	29 %
Aldri	32 %	38 %	30 %	46 %
Ikke sikker	0 %	1 %	1 %	1 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

e) Stråling fra kraftledninger?*

	2004	2007	2010
Ofte	7 %	13 %	11 %
Av og til	26 %	29 %	28 %
Sjelden	30 %	27 %	33 %
Aldri	37 %	31 %	28 %
Ikke sikker	0 %	1 %	1 %
Antall spurte	1000	1001	1000

*) Ikke stilt i 2014

f) Stråling fra mobilmaster eller basestasjoner?*

	2010	2014
Ofte	11 %	6 %
Av og til	24 %	17 %
Sjelden	35 %	25 %
Aldri	30 %	51 %
Ikke sikker	0 %	1 %
Antall spurte	1000	1000

* Nytt spørsmål fra 2010.

Radon

4. Har du målt radon i din nåværende bolig (hovedhus), eller har du planer om å foreta en slik måling?

	2014
Ja, har målt	22 %
Ja, har planer om å måle	11 %
Nei, ingen av delene	65 %
Ikke sikker	2 %
Antall spurte	1000

5. Hvor ville du henvendt deg for å få informasjon om radon? IKKE LES OPP

FLERE SVAR MULIG

	2014
Kommunen	22 %
Statens strålevern	10 %
Annen offentlig instans	6 %
Annet sted	28 %
Ikke sikker	36 %
Antall spurte	1000

6. Fra 2014 stiller myndighetene krav til lave radonnivåer for alle som skal leie ut boliger inkludert hybler og leiligheter. Er dette nye kravet noe du har hørt om eller kjenner til?

ALLE SOM LEIER UT BOLIG HAR ANSVAR FOR AT RADONNIVÅET I UMLEIEBOLIGEN ER SÅ LAVT SOM DET ER PRAKTISK MULIG Å FÅ TIL. ÅRSMIDDELVERDIEN SKAL VÆRE UNDER 200 BQ/M3 (BECQUEREL PER KUBIKKMETER) I OPPHOLDSROM.

	2014
Ja, kjenner til nye krav	43 %
Nei, ukjent	56 %
Ikke sikker	1 %
Antall spurte	1000

HVIS JA

7. Kan du huske hvor du har fått denne informasjonen fra? Er det fra ...

LES OPP 1-4 – FLERE SVAR MULIG

	2014
Media (TV, radio, papiravis, nettavis)	60 %
Sosiale medier	3 %
Venner eller bekjente	13 %
Kommunen	5 %
Annen kilde eller kanal	16 %
Ikke sikker	9 %
Antall spurte	433

Kjennskap til Statens strålevern

8. Kjenner du til hvilken offentlig instans som er øverste fagmyndighet i strålevernaker og atomsikkerhet i Norge? OPPGI NAVN

	2001	2004	2007	2010	2011*	2014
Statens Strålevern	32 %	25 %	29 %	29 %	32 %	28 %
Andre	11 %	7 %	6 %	8 %	5 %	4 %
Nei, kjenner ikke til	57 %	69 %	65 %	63 %	64 %	67 %
Antall spurte	1001	1000	1001	1000	1000	1000

*) Målingen i 2011 ble gjort i etterkant av atomulykken i Fukushima. At kjennskapet var noe høyere på det tidspunktet kan skyldes at Statens strålevern var mer i media på det tidspunktet.

x. Har du noen gang vært inne på Statens Strålevern nettside "straalevernet.no"?

	2010
Ja, i løpet av det siste året	4 %
Ja, tidligere	6 %
Nei, aldri	89 %
Ikke sikker	1 %
Antall spurte	1000

Tiltro til informasjon fra Statens Strålevern

x. Hvilken tiltro har du til informasjon fra Statens strålevern ...

a) Dersom det skulle skje en alvorlig ulykke, for eksempel med et atomkraftverk i Norges nærområder

LES OPP 1-5

	2010
Svært stor tiltro	21 %
Ganske stor tiltro	57 %
Verken stor eller liten tiltro	13 %
Ganske liten tiltro	4 %
Svært liten tiltro	2 %
Ikke sikker	3 %
Antall spurte	1000

b) I saker som dreier seg om hverdagsstøling, fra for eksempel radon, mobilmaster, soling etc.?

LES OPP 1-5

	2010
Svært stor tiltro	13 %
Ganske stor tiltro	46 %
Verken stor eller liten tiltro	22 %
Ganske liten tiltro	11 %
Svært liten tiltro	3 %
Ikke sikker	4 %
Antall spurte	1000

Inntrykk av myndighetens informasjonspraksis

9. Hvilket inntrykk har du av myndighetenes innsats for å informere om følgende:

a) Hvordan du skal forholde deg i tilfelle en atomulykke?*

LES OPP

	2004	2007	2010
Svært godt	2 %	3 %	5 %
Nokså godt	11 %	12 %	14 %
Mindre godt	26 %	26 %	25 %
Dårlig	54 %	53 %	49 %
Ikke sikker	6 %	6 %	7 %
Antall spurte	1000	1001	1000

*) Ikke stilt i 2014

b) Informasjon om radonstråling og aktuelle tiltak der du bor?

	2004	2007	2010	2014
Svært godt	8 %	7 %	7 %	5 %
Nokså godt	24 %	22 %	29 %	22 %
Mindre godt	24 %	26 %	30 %	28 %
Dårlig	39 %	40 %	29 %	39 %
Ikke sikker	5 %	4 %	4 %	7 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

c) Informasjon om strålefarer ved bruk av mobiltelefon?

	2004	2007	2010	2014
Svært godt	7 %	6 %	4 %	6 %
Nokså godt	37 %	32 %	37 %	33 %
Mindre godt	30 %	30 %	35 %	27 %
Dårlig	22 %	27 %	20 %	28 %
Ikke sikker	5 %	5 %	4 %	5 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

d) Informasjon om strålefarer ved overdreven soling?

	2004	2007	2010	2014
Svært godt	27 %	22 %	23 %	24 %
Nokså godt	50 %	50 %	51 %	45 %
Mindre godt	12 %	14 %	15 %	16 %
Dårlig	8 %	11 %	9 %	10 %
Ikke sikker	3 %	3 %	3 %	4 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

e) Informasjon om stråling fra kraftledninger?*

	2004	2007	2010
Svært godt	2 %	4 %	2 %
Nokså godt	18 %	20 %	24 %
Mindre godt	36 %	34 %	38 %
Dårlig	40 %	39 %	31 %
Ikke sikker	5 %	3 %	4 %
Antall spurte	1000	1001	1000

*) Ikke stilt i 2010

f) Informasjon om stråling fra mobilmaster og basestasjoner?*

	2010	2014
Svært godt	2 %	3 %
Nokså godt	24 %	20 %
Mindre godt	37 %	30 %
Dårlig	32 %	40 %
Ikke sikker	5 %	7 %
Antall spurte	1000	1000

* Nytt spørsmål fra 2010.

Trusselbilde

10. Hvor sannsynlig tror du det er at følgende skjer i løpet av de kommende 5-10 årene?

a) En ulykke ved et kjernekraftverk i Norges nærområder, for eksempel i Russland, Sverige eller Baltikum?

	2004	2007	2010	2014
Stor sannsynlighet	18 %	20 %	14 %	12 %
En viss sannsynlighet	55 %	50 %	51 %	50 %
Liten eller ingen sannsynlighet	25 %	29 %	34 %	34 %
Ikke sikker	2 %	1 %	1 %	4 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

b) En ulykke ved en av Norges to atomreaktorer som brukes til forskning i Halden og på Kjeller utenfor Oslo?

	2004	2007	2010	2014
Stor sannsynlighet	1 %	3 %	1 %	3 %
En viss sannsynlighet	17 %	19 %	16 %	17 %
Liten eller ingen sannsynlighet	79 %	75 %	81 %	75 %
Ikke sikker	3 %	3 %	2 %	5 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

c) En ulykke med en atomubåt i norske nærområder?

	2004	2007	2010	2014
Stor sannsynlighet	9 %	7 %	5 %	6 %
En viss sannsynlighet	45 %	35 %	31 %	30 %
Liten eller ingen sannsynlighet	44 %	56 %	62 %	60 %
Ikke sikker	2 %	2 %	2 %	5 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

d) En ulykke ved transport av strålefarlig materiale på land i Norge?*

	2004	2007	2010
Stor sannsynlighet	4 %	7 %	5 %
En viss sannsynlighet	32 %	30 %	30 %
Liten eller ingen sannsynlighet	60 %	57 %	62 %
Ikke sikker	4 %	5 %	3 %
Antall spurte	1000	1001	1000

*) Ikke stilt i 2014

e) Radioaktiv forurensning som følge av terrorisme eller sabotasje i Norge?

	2004	2007	2010	2014
Stor sannsynlighet	4 %	10 %	4 %	6 %
En viss sannsynlighet	27 %	31 %	28 %	29 %
Liten eller ingen sannsynlighet	66 %	57 %	67 %	61 %
Ikke sikker	3 %	2 %	1 %	4 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

f) Bruk av kjernevåpen i konflikter, kriser eller krig?

	2004	2007	2010	2014
Stor sannsynlighet	12 %	18 %	10 %	12 %
En viss sannsynlighet	30 %	36 %	30 %	33 %
Liten eller ingen sannsynlighet	56 %	44 %	58 %	52 %
Ikke sikker	2 %	3 %	2 %	4 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

Mest sannsynlige hendelse

x. Hva anser du som den mest sannsynlige hendelsen, av de vi har nevnt ovenfor?*

ETT SVAR MULIG LES EVT OPP

	2004	2007	2010
Ulykke ved kjernekraftverk i Norges nærområder	42 %	36 %	44 %
Ulykke ved en av Norges to atomreaktorer	2 %	4 %	3 %
Ulykke med en atomubåt i norske nærområder	19 %	11 %	12 %
Ulykke ved transport av strålefarlig materiale på land i Norge	8 %	9 %	11 %
Radioaktiv forurensning som følge av terrorisme eller sabotasje i Norge	8 %	14 %	11 %
Bruk av kjernevåpen	11 %	15 %	11 %
Ikke sikker	9 %	10 %	9 %
Antall spurte	1000	1001	1000

*) Ikke stilt i 2014

Informasjon

11. Hvis det kom motstridende og ulik informasjon om en atomulykke fra henholdsvis norske myndigheter, forskningsmiljøer og miljøvernorganisasjoner, hvem ville du stole mest på?

	2004*	2007*	2010	2014
Norske myndigheter	21 %	25 %	32 %	37 %
Forskningsmiljøer	32 %	27 %	41 %	32 %
Miljøvernorganisasjoner	36 %	36 %	19 %	19 %
Ikke sikker	11 %	11 %	8 %	13 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

* I 2004 og 2007 ble Bellona oppgitt som et eksempel på en miljøvernorganisasjon. Det ble tatt bort i 2010 fordi noen erfaringsmessig svarer kun ut fra det konkrete eksempelet som oppgis. Man kan ikke utelukke at noe av utslaget som kom i 2010 kan forklares med at Bellona ble tatt bort som eksempel.

Aktørvalg

12. Hvem ville du først og fremst henvendt deg til for å få informasjon dersom det skjedde en alvorlig ulykke med strålefare i ditt område?

IKKE LES OPP

KUN ETT SVAR

	2001	2004	2007	2010	2014
Statens Strålevern	15 %	9 %	14 %	12 %	15 %
Sivilforsvaret	10 %	9 %	3 %	3 %	1 %
Fylkesmannen	2 %	2 %	1 %	1 %	1 %
Kommunen	15 %	11 %	15 %	17 %	25 %
Politiet	16 %	19 %	21 %	15 %	12 %
Helsemyndighetene lokalt	7 %	7 %	7 %	8 %	4 %
Andre offentlige myndigheter	4 %	5 %	6 %	6 %	4 %
Organisasjoner som Bellona og andre	0 %	6 %	5 %	4 %	1 %
Venner og kjente	5 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Andre	7 %	7 %	7 %	13 %	10 %
Ikke sikker	17 %	22 %	18 %	20 %	26 %
Antall spurte	1000	1000	1001	1000	1000

13. På hvilken måte ville informasjon fra myndighetene best nå til deg i en slik situasjon? Ville det være gjennom

LES OPP 1-5 ETT SVAR MULIG

	2010
TV eller radio	44 %
Papiravis	1 %
Nettavis	13 %
Facebook eller Twitter (Sosiale medier)	4 %
Varsling via SMS eller telefon	36 %
Ikke sikker	1%
Antall spurte	1000

I 2010 ble det brukt følgende svaralternativer:

LES OPP ETT SVAR MULIG

	2010
Radio	29 %
TV	28 %
Papiravis	2 %
Internett	35 %
Annen måte	5 %
Ikke sikker	2 %
Antall spurte	1000

I 2004 og 2007 ble følgende svaralternativer brukt:

	2004	2007
Lokale eller regionale aviser	5 %	4 %
Lokale TV- eller radiosendinger	8 %	12 %
Riksavis	4 %	1 %
Riksdekkende radio	35 %	22 %
Riksdekkende TV	40 %	42 %
Internett	7 %	16 %
Annet	1 %	2 %
Ikke sikker	1 %	1 %
Antall spurte	1000	1001

Bakgrunnsspørsmål

14. Tilslutt noen bakgrunnsspørsmål. I hvilken grad følger du med i medienes omtale av spørsmål som har med stråling å gjøre?

	2004	2007	2010	2014
I stor grad	17 %	18 %	16 %	11 %
I noen grad	56 %	57 %	52 %	44 %
I liten grad	24 %	22 %	28 %	34 %
Ikke i det hele tatt	3 %	3 %	4 %	9 %
Ikke sikker	0 %	0 %	0 %	2 %
Antall spurte	1000	1001	1000	1000

15. Hva er din viktigste kilde for nyheter...

LES OPP 1-6 - ETT SVAR MULIG

	2014
TV	36 %
Radio	11 %
Nettavis	39 %
Papiravis	8 %
Sosiale medier	4 %
Annen kilde	1 %
Ikke sikker	1 %
Antall spurte	1000

16. Bruker du sosiale medier som Facebook, Twitter eller liknende?

	2014
Ja	67 %
Nei	33 %
Antall spurte	1000

17. Leier du ut bolig? (I NORGE)

	2014
Ja	13 %
Nei	87 %
Ikke sikker/Ubesvart	0 %
Antall spurte	1000

18. Leier du eller eier du boligen du bor i?

	2014
Leier	21 %
Eier	77 %
Ikke sikker/Ubesvart	2 %
Antall spurte	1000

x. Hvilket år er du født?

x. Hvor mange års utdanning utover grunnskolen har du?

- 1: Ingen
- 2: 1-3 år
- 3: 4-6 år
- 4: Mer enn 6 år

x. Hva er din hovedbeskjeftigelse? Er du...

LES OPP 1-4

- 1: Yrkesaktiv
- 2: Student/skoleelev
- 3: Trygdet/pensjonist
- 4: Hjemmeværende
- 5: Ubesvart

x. Kjønn

- 1: Mann
- 2: Kvinne